

**INTEGRALNI PREVOD DIREKTIVE EVROPSKOG PARLAMENTA I
SAVETA 2000/60/EC O USPOSTAVLJANJU OKVIRA ZA DELOVANJE
ZAJEDNICE U OBLASTI POLITIKE VODA**

naslov originala:

EUROPEAN UNION

THE EUROPEAN PARLIAMENT

COUNCIL

Luxembourg, 23 October 2000

1997/0067(COD)
C5-0347/2000
LEX 224

PE-CONS 3639/1/00
REV 1

ENV 221
CODEC 513

**DIRECTIVE OF THE EUROPEAN PARLIAMENT AND OF THE COUNCIL 2000/60/EC
ESTABLISHING A FRAMEWORK FOR COMMUNITY ACTION IN THE FIELD OF WATER
POLICY**

PE-CONS 3639/1/00 REV 1

EVROPSKA UNIJA

EVROPSKI PARLAMENT

SAVET

Luksenburg, 23 oktobar 2000

**1997/0067(COD)
C5-0347/2000
LEX 224**

**PE-CONS 3639/1/00
REV 1**

**ENV 221
CODEC 513**

DIREKTIVA EVROPSKOG PARLAMENTA I SAVETA 2000/60/EC

**USPOSTAVLJANJE OKVIRA ZA DELOVANJE ZAJEDNICE U OBLASTI POLITIKE
VODA**

PE-CONS 3639/1/00 REV 1

**DIREKTIVA 2000/60/EC EVROPSKOG PARLAMENTA I SAVETA
od 23. oktobra 2000.**

uspostavljanje okvira za delovanje Zajednice u oblasti politike voda

EVROPSKI PARLAMENT I SAVET EVROPSKE UNIJE

imajući u vidu Ugovor o osnivanju Evropske zajednice, a posebno član.175(1) o tome,
imajući u vidu predlog Komisije ⁽¹⁾,
imajući u vidu mišljenje Ekonomsko-socijalnog komiteta ⁽²⁾,
imajući u vidu mišljenje Komiteta regija ⁽²⁾,

delujući u skladu sa procedurom iz člana 251 Ugovora ⁽³⁾, i u svetlu zajedničkog teksta
odobrenog od strane Komiteta za uskladjivanje od 18 jula 2000,

obzirom da:

- (1) Voda nije komercijalni proizvod kao drugi, već nasleđe koje mora biti šticeo, branjeno i tretirano kao takvo.
- (2) Zaključci Ministarskog seminara o politici Zajednice u oblasti voda iz Frankfurta 1988 ⁽⁴⁾ su istakli potrebu za legislativom Zajednice koja pokriva ekološki kvalitet. Savet je u svojoj rezoluciji od 28 juna 1988 pozvao Komisiju da podnese predloge za poboljšanje ekološkog kvaliteta površinskih voda u Zajednici.
- (3) Deklaracija Ministarskog seminara o podzemnim vodama održana u Hagu 1991 uočila je potrebu za akcijom na sprečavanju dugoročnog narušavanja kvaliteta i kvantiteta sirovih voda i zatražila izradu akcionog programa koji je trebalo da se primeni od 2000-te godine, sa ciljem održivog upravljanja i zaštite resursa sirove vode. U svojim rezolucijama od 25 februara 1992 ⁽⁵⁾ i 20 februara 1995 ⁽⁶⁾, Savet je zatražio akcioni program za podzemne vode i reviziju Direktive Saveta 80/68/EEC od 17 decembra 1979 o zaštiti podzemnih voda od zagađivanja uzrokovanih opasnim materijama ⁽⁷⁾, kao delu opšte politike zaštite sirovih voda.
- (4) Vode u Zajednici su pod rastućim pritiskom zbog neprestanog porasta potreba za dovoljnim količinama vode dobrog kvaliteta za sve namene. 10 novembra 1995, Evropska agencija za životnu sredinu je u svom izveštaju "Životna sredina u Evropskoj uniji-1995" prezentovala stanje, potvrđujući potrebu za akcijom radi zaštite voda Zajednice u kvalitativnom isto kao i u kvantitativnom pogledu.
- (5) 18 decembra 1995 Savet je usvojio zaključke koji su, između ostalog, zahtevali nacrt nove okvirne direktive koja treba da uspostavi bazne principe održive politike u oblasti voda u EU, pozivajući Komisiju da krene sa pripremom predloga.

⁽¹⁾ OJ C 184, 17.6.1997, str.20. OJ C 16, 20.1.1998., str.14 i OJ C 108, 7.4.1998, str.94

⁽²⁾ OJ C 355, 21.11.1997, str.83

⁽²⁾ OJ C 180, 11.6.1998, str.38

⁽³⁾ Mišljenje Evropskog parlamenta od 11.02.1999 (OJ C 150, 28.5.1999, str.419), potvrđeno 16.09.1999. i zajedničkim stavom Saveta od 22.10.1999. Odluka Evropskog parlamenta od 7.09.2000. i Odluka Saveta od 14.09.2000.

⁽⁴⁾ OJ C 209, 9.8.1988, str.3

⁽⁵⁾ OJ C 59, 6.3.1992, str.2

⁽⁶⁾ OJ C 49, 28.2.1995, str.1

⁽⁷⁾ OJ L 20, 26.1.1980, str.43 Direktiva dopunjena Direktivom 91/692/EEC (OJ L 377, 31.12.1991. str.48)

- (6) 21 februara 1996 Komisija je usvojila Saopštenje Evropskom Parlamentu i Savetu o politici Evropske Zajednice u oblasti voda, kojim su postavljeni principi za politiku u oblasti voda Zajednicu.
- (7) 9 septembra 1996 Komisija je dala predlog za Odluku Evropskog Parlamenta i Saveta o akcionom programu za integralnu zaštitu i upravljanje podzemnim vodama ⁽⁸⁾. U tom predlogu Komisija je istakla potrebu za utvrđivanjem procedure za regulisanje zahvatanja sirove vode i za monitoring kvaliteta i kvantiteta sirove vode.
- (8) 29 maja 1995 Komisija je usvojila Saopštenje za Evropski parlament i Svet o mudrom korišćenju i konzervaciji močvara, čime su prepoznate važne funkcije koje one imaju za zaštitu resursa vode.
- (9) Neophodno je razviti integralnu politiku u oblasti voda u Zajednici.
- (10) Svet 25 juna 1996., Komitet Regiona 19 septembra 1996., Ekonomsko-socijalni Komitet 26 septembra 1996. i Evropski parlament 23 oktobra 1996., su zatražili da Komisija izade sa predlogom za Direktivu Saveta o uspostavljanju okvira za politiku Evrope u oblasti voda.
- (11) Kako je utvrđeno u članu 174. Ugovora, politika Zajednice u oblasti životne sredine je da podstiče izvršavanje ciljeva očuvanja, zaštite i poboljšanja kvaliteta okoline, razumne i racionalne upotrebe prirodnih resursa; i da se zasniva na principu predostrožnosti i principima preduzimanja preventivne akcije da bi šteta po okolinu bila ispravljena na izvoru i da zagadjivač treba da plati.
- (12) Prema članu 174 Ugovora, u pripremanju svoje politike u vezi životne sredine, Zajednica treba da uzme u obzir raspoložive naučne i tehničke podatke, uslove za zaštitu životne sredine u različitim regionima Zajednice, ekonomski i socijalni razvoj Zajednice u celini i balansirani razvoj svojih regiona, kao i potencijalne koristi i troškove delovanja odnosno odsustva akcije.
- (13) Raznovrsni su uslovi i potrebe u okviru Zajednice koji zahtevaju različita specifična rešenja. Ovo se mora uzeti u obzir pri planiranju i izvršavanju mera za osiguranje zaštite i održivog korišćenja voda u okviru rečnog sliva. Odluke bi trebalo donositi što je moguće bliže lokaciji gde se voda ugrožava ili koristi. Prioritet bi trebalo dati akciji u okviru odgovornosti zemalja članica kroz postavljanje programa mera prilagođenih regionalnim i lokalnim uslovima.
- (14) Uspeh Direktive zavisi kako od bliske saradnje i dosledne akcije Zajednice, zemalja članica i lokalnog nivoa, tako i od informisanja, konsultacija i angažovanja javnosti, uključujući korisnike.
- (15) Vodospolovanje je usluga od opšteg interesa kako je to definisano u Saopštenju Komisije o uslugama od opšteg interesa u Evropi ⁽⁹⁾.
- (16) Potrebna je dalja integracija zaštite i održivog upravljanja vodom u druge oblasti od interesa za Zajednicu, kao što su energetika, transport, poljoprivreda, ribarstvo, regionalna samouprava i turizam. Ova Direktiva treba da obezbedi osnovu za stalni dijalog i razvoj strategija za dalju integraciju pojedinih interesa. Direktiva može, takodje, učiniti važan doprinos drugim oblastima saradnje između zemalja članica, inter alia, evropskoj perspektivi prostornog razvoja (ESDP).
- (17) Efikasna i dosledna politika u oblasti voda mora uzeti u obzir ranjivost akvatičnih ekosistema lociranih blizu obale i ušća ili u zalivima i relativno zatvorenim morima, budući da na njihovu ravnotežu snažno utiče kvalitet kopnenih voda koje teku prema njima. Zaštita statusa voda u okviru rečnih slivova obezbeđivaće ekonomske koristi kroz zaštitu riblje populacije, uključujući obalne riblje populacije.
- (18) Politika Zajednice u oblasti voda zahteva transparentan, efektivan i koherentan zakonodavni okvir. Zajednica treba da obezbedi zajedničke principe i opšti okvir za delovanje. Ova Direktiva treba da obezbedi, za takav sveobuhvatni, uskladjeni i integralni, i za dužu

---

⁽⁸⁾ OJ C 355, 25.11.1996. str.1.

⁽⁹⁾ OJ C 281, 26.9.1996, str.3.

- perspektivu, dalji razvoj opštih principa i sadržaja za zaštitu i održivo korišćenje vode u Zajednici po principu supsiđarnosti.
- (19) Ova Direktiva ima za cilj održavanje i poboljšavanje akvatične životne sredine u Zajednici. Ta namena se primarno tiče kvaliteta vode. Kontrolu kvantiteta, koja je pomoćni element u osiguravanju dobrog kvaliteta vode, treba, uz merenja količina, uspostaviti.
- (20) Kvantitativni status podzemnih voda može imati uticaj na ekološki kvalitet površinskih voda i kopnene ekosisteme povezane sa tim podzemnim vodama.
- (21) Zajednica i države članice su strane u raznim međunarodnim sporazumima koji sadrže značajne obaveze o zaštiti morskih voda od zagađivanja, kao što su: Konvencija o zaštiti Baltičkog mora, potpisana u Helsinkiju 9 aprila 1992 i odobrena odlukom Saveta 94/157/EC⁽¹⁰⁾, Konvencija o zaštiti Severo-istočnog Atlantika, potpisana u Parizu 22 septembra 1992 i odobrena odlukom Saveta 98/249/EC⁽¹¹⁾ i Konvencija o zaštiti Sredozemnog mora od zagađivanja, potpisana u Barceloni 16 februara 1976 i odobrena odlukom Saveta 77/585/EEC⁽¹²⁾ i njen Protokol za zaštitu Sredozemnog mora od zagađivanja iz kopnenih izvora, potpisan u Atini 17 maja 1980 i odobren odlukom Saveta 83/101/EEC⁽¹³⁾. Ova Direktiva treba da pruži doprinos ispunjenju tih obaveza Zajednice i zemalja članica.
- (22) Ova Direktiva će doprineti progresivnom smanjenju emisije hazardnih supstanci u vode.
- (23) Neophodni su zajednički principi za koordinaciju napora zemalja članica radi unapređenja zaštite voda Zajednice sa aspekta kvaliteta i kvantiteta, za promociju održive upotrebe vode, za doprinos kontroli prekograničnih problema sa vodom, za zaštitu akvatičnih ekosistema i kopnenih ekosistema i močvara direktno zavisnih od njih, i radi očuvanja i razvoja potencijala korišćenja voda Zajednice.
- (24) Dobar kvalitet vode doprineće osiguranju snabdevanja stanovništva pitkom vodom.
- (25) Treba uspostaviti zajedničke definicije za status vode u vezi kvaliteta i kvantiteta, tamo gde je relevantno za potrebe zaštite životne sredine. Ciljevi životne sredine treba da se donesu radi osiguranja dostizanja dobrog statusa površinskih i podzemnih voda u celoj Zajednici i da se sa nivoa Zajednice vrši prevencija pogoršanja statusa voda.
- (26) Države članice treba da teže postizanju najmanje dobrog statusa vode putem definisanja i primene potrebnih mera u okviru integralnih programa mera, uzimajući u obzir postojeće zahteve Zajednice. Tamo gde je dobar status vode već postignut, treba ga održati. Za podzemne vode, zajedno sa zahtevima za dobar status, treba identifikovati i preokrenuti bilo koji značajniji uzlazni trend koncentracije bilo kog polutanta.
- (27) Ultimativni cilj Direktive je da se postigne eliminacija prioriternih hazardnih supstanci i doprinese postizanju koncentracija u morskoj sredini približno vrednostima koje se prirodno javljaju.
- (28) Površinske i podzemne vode su u principu obnovljivi prirodni resursi; posebno, zadatak osiguravanja dobrog statusa podzemnih voda zahteva, zbog prirode njihovog dugotrajnog formiranja i obnavljanja, pravovremenu akciju i stabilno dugoročno planiranje zaštitnih mera. Taj dug period poboljšavanja treba uzeti u obzir u redosledu pri utvrđivanju mere za postizanje dobrog statusa podzemnih voda i preokretanja svakog značajnijeg povećanja koncentracije bilo kog polutanta u podzemnoj vodi.
- (29) Implementaciju uspostavljenih programa mera u cilju postizanja ciljeva utvrđenih u ovoj Direktivi, države članice mogu razdvojiti po fazama da bi rasporedile troškove.
- (30) Da bi se osigurala potpuna i dosledna primena Direktive potrebno je da svako produženje dinamičkog plana bude učinjeno na bazi odgovarajućih, evidentnih i transparentnih kriterijuma i da od strane zemalja članica bude obrazloženo u Planovima upravljanja rečnim slivovima (RBMP).

⁽¹⁰⁾ OJ L 73, 16.3.1994. str.19.

⁽¹¹⁾ OJ L 104, 3.4.1998, str.1.

⁽¹²⁾ OJ L 240, 19.9.1977, str.1

⁽¹³⁾ OJ L 67, 12.3.1983, str.1

- (31) U slučajevima kada je vodno telo toliko pod uticajem ljudskih aktivnosti, ili gde su prirodni uslovi takvi da je neizvodivo ili nerazumno skupo dostizanje dobrog statusa, manje strogi ciljevi mogu se utvrditi na bazi odgovarajućih, evidentnih i transparentnih kriterijuma, uz preduzimanje svih praktičnih koraka radi sprečavanja daljeg pogoršanja statusa vode.
- (32) Izuzeci od zahteva za sprečavanje daljeg pogoršanja ili postizanja dobrog statusa mogu postojati, ali pod posebnim uslovima, ukoliko bi pogoršanje bilo rezultat nepredvidjenih ili izuzetnih okolnosti, posebno poplava i suša, ili zbog važnih javnih interesa, izmena fizičkih karakteristika površinskih voda ili promena nivoa podzemnih voda, uz osiguranje da su preduzeti svi praktični koraci radi ublažavanja nepovoljnih uticaja na status vodnog tela.
- (33) Postizanja dobrog statusa vode, kao cilj, treba da važi za sve rečne slivove, tako da budu koordinirane mere koje se odnose na površinske i podzemne vode koje pripadaju istom ekološkom, hidrološkom i hidrogeološkom sistemu.
- (34) Postoji potreba, u svrhu zaštite životne sredine, za većom integracijom kvalitativnih i kvantitativnih aspekata kako površinskih, tako i podzemnih voda, uz uzimanje u obzir prirodnih uslova tečenja vode unutar hidrološkog ciklusa.
- (35) U rečnim slivovima gde upotreba voda može imati prekogranične uticaje, zahtevi za postizanje ciljeva zaštite životne sredine ustanovljeni ovom Direktivom, a posebno svi programi mera, treba da budu koordinirani za ceo distrikt (vodno područje) rečnog sliva. Za slivove koji se prostiru i van granica Zajednice, države članice će nastojati da osiguraju odgovarajuću koordinaciju sa relevantnim državama nečlanicama. Ova Direktiva treba da doprinese primeni obaveza Zajednice prema internacionalnim konvencijama o zaštiti i upravljanju vodama, a naročito UN Konvencije o zaštiti i korišćenju prekograničnih vodotoka i međunarodnih jezera, odobrene Odlukom Saveta 95/308/EC ⁽¹⁴⁾ i svih sporazuma koji su usledili na osnovu njene primene.
- (36) Treba izvršiti analize karakteristika rečnog sliva i uticaja ljudskih aktivnosti, kao i ekonomske analize upotrebe vode. Napredovanje u statusu voda treba da se prati od strane država članica na sistematičan i kompatibilan način za celu Zajednicu. Ove informacije su neophodne da bi se obezbedile pouzdane osnove za razvoj programa mera radi postizanja ciljeva utvrdjenih ovom Direktivom.
- (37) Države članice treba da identifikuju vode koje se koriste za zahvatanje radi snabdevanja pitkom vodom i osiguraju poštovanje Direktive Saveta 80/778/EEC od 15 jula 1980 koja se odnosi na kvalitet vode namenjene za ljudsku upotrebu ⁽¹⁵⁾.
- (38) Ekonomski instrumenti se mogu primeniti kao deo programa mera. Primena principa povraćaja troškova za usluge u isporuci vode, uključujući troškove zaštite životne sredine i troškove za korišćenje vode kao resursa, zajedno sa naknadom za štetu ili negativni uticaj na akvatičnu životnu sredinu, treba da je, posebno, u saglasnosti sa principom "zagadjivač plaća". U tu svrhu, biće potrebne ekonomske analize usluga u vezi vode bazirane na dugoročnim prognozama snabdevanja i zahteva za vodom u slivu.
- (39) Prisutna je potreba za sprečavanje ili smanjenje uticaja incidenata u kojima se voda akcidentno zagadjuje. Mere sa tim ciljem treba da se uključe u program mera.
- (40) Sa aspekta prevencije i kontrole zagadjenja, politika Zajednice u oblasti voda treba da bude bazirana na kombinovanom pristupu koji se odnosi na kontrolu zagadjenja na njegovom izvoru putem uspostavljanja kako emisionih graničnih vrednosti tako i imisionih standarda kvaliteta životne sredine.
- (41) Za kvantitet vode, treba uspostaviti opšte principe kontrole zahvatanja i akumulisanja vode radi osiguranja održivosti životne sredine vodnih sistema koji su time ugroženi.

⁽¹⁴⁾ OJ L 186, 5.8.1995, str.42.

⁽¹⁵⁾ OJ L 229, 30.8.1980, str.11 Direktiva sa poslednjom dopunom Direktivom 98/83 /EC (OJ L 330, 5.12.1998. str.32)

- (42) U propisima Zajednice treba utvrditi opšte imisione standarde kvaliteta životne sredine i emisione granične vrednosti za izvesne grupe polutanata kao minimalne zahteve. Treba obezbediti propise za usvajanje takvih standarda na nivou Zajednice.
- (43) Zagadjivanje usled ispuštanja, emisije ili gubitka prioritetno hazardnih supstanci se mora obustaviti ili se postepeno ukinuti. Evropski Parlament i Savet treba da se, na predlog Komisije, saglase o supstancama koje se smatraju prioritetnim za preduzimanje akcije, kao i o specifičnim merama koje treba preduzeti protiv zagadjivanja vode ovim supstancama, uzimajući u obzir sve značajne izvore zagađivanja uz identifikaciju ekonomski opravdanog i odgovarajućeg nivoa i kombinacije kontrola.
- (44) Pri identifikaciji prioritetno hazardnih supstanci treba voditi računa o principu predostrožnosti, oslanjajući se posebno na određivanje svakog potencijalno štetnog uticaja produkta, uz naučnu procenu rizika.
- (45) Države članice treba da usvoje mere za eliminisanje zagadjivanja površinskih voda prioritetnim supstancama i da progresivno smanjuju zagadjivanje drugim supstancama što bi, u suprotnom, sprečilo države članice da dostignu postavljene ciljeve za površinske vode.
- (46) Radi osiguranja učešća javnosti uopšte, uključujući korisnike vode, u ustanovljavanju i ažuriranju planova upravljanja slivom, treba obezbediti odgovarajuće informacije o planiranim merama i izveštavati o napredovanju u njihovoj primeni uzimajući u obzir učešće javnosti pre finalnih odluka o usvajanju potrebnih mera.
- (47) Ova Direktiva treba da obezbedi mehanizme za utvrđivanje prepreka u procesu poboljšavanja statusa voda za one koji padnu van obima zakonske regulative Zajednice, imajući u vidu razvoj odgovarajućih strategija Zajednice za njihovo prevazilaženje.
- (48) Komisija treba svake godine da podnosi ažuriran plan za sve inicijative koje namerava da predloži za sektor voda.
- (49) Treba doneti tehničke odrednice, kao deo ove Direktive, radi osiguranja koherentnog pristupa u okviru Zajednice. Kriterijumi za ocenu statusa vode su važan korak napred. Usklađivanje tehničkih elemenata sa tehničkim razvojem kao i standardizacija monitoringa, uzorkovanja i analitičkih metoda, treba da se usvoje prema proceduri Komiteta. Radi promovisanja punog razumevanja i dosledne primene kriterijuma za karakterizaciju područja rečnih slivova i procenu statusa voda, Komisija može usvojiti vodiče za primenu tih kriterijuma.
- (50) Mere potrebne za primenu ove Direktive treba da se usvoje u skladu sa Odlukom Saveta 1994/468/EC od 28 juna 1999 koja se odnosi na procedure za primenu izvršnih ovlašćenja dodeljenih Komisiji ⁽¹⁶⁾.
- (51) Implementacija ove Direktive treba da ostvari nivo zaštite voda najmanje jednak onom koji je osiguran u odgovarajućim ranijim aktima, a koji, stoga, treba da budu ukinuti kada se relevantne odredbe ove Direktive u potpunosti implementiraju.
- (52) Odredbe ove Direktive preuzimaju okvir za kontrolu zagađivanja opasnim materijama utvrđen Direktivom 76/464/EEC ⁽¹⁷⁾. Stoga, tu Direktivu treba ukinuti kada se relevantne odredbe ove Direktive u potpunosti implementiraju.
- (53) Treba osigurati potpunu implementaciju i primenu postojećih propisa u oblasti životne sredine u vezi zaštite voda. Kaznenim merama u pravnoj regulativi država članica potrebno je osigurati pogodnu aplikaciju odredbi kojima se implementira ova Direktiva u celoj Zajednici. Takve kaznene mere treba da budu efikasne, proporcionalne i stimulative,

SU USVOJILI OVU DIREKTIVU

Član 1

⁽¹⁶⁾ C 184, 17.7.1999, str.23.

⁽¹⁷⁾ OJ L 129, 18.5.1976, str.23 Direktiva dopunjena Direktivom 91/692/EEC (OJ L 377, 31.12.1991, str.48)

Svrha

Svrha ove Direktive je da uspostavi okvir za zaštitu kopnenih površinskih voda, mešovitih voda, obalnih morskih voda i podzemnih voda, čime se:

- (a) sprečava dalje pogoršavanje i zaštićuje i poboljšava status akvatičkih ekosistema, kao i suvozemnih i močvarnih ekosistema koji su direktno zavisni od akvatičkih sistema;
- (b) promoviše održivo korišćenje vode zasnovano na dugoročnoj zaštiti raspoloživih vodnih resursa;
- (c) usmerava i unapređuje zaštitu i poboljšava akvatična sredina u celini, kroz specifične mere za progresivno umanjeње ispuštanja, emisija i gubitaka prioriternih supstanci i prekid ili postepeno fazno ukidanje ispuštanja, emisija i gubitaka prioriterno opasnih supstanci;
- (d) osigurava progresivno umanjeње zagađenja podzemne vode i sprečava njeno dalje zagađivanje, i
- (e) doprinosi ublažavanju efekata poplava i suša;

i time doprinosi:

- obezbeđenju odgovarajuće kvalitetne površinske i podzemne vode za potrebe održivog, izbalansiranog i pravičnog korišćenja vode;
- značajnom smanjenju zagađivanja podzemnih voda;
- zaštiti kopnenih i morskih voda i
- obezbeđenju ciljeva važnih međunarodnih sporazuma, uključujući one sporazume kojima je cilj prevencija i eliminacija zagađenja morske sredine, u okviru akcije Evropske unije na ukidanju ili postepenom ukidanju ispuštanja, emisija i gubitaka prioriternih opasnih supstanci prema članu 16(3), sa krajnjim ciljem postizanja koncentracija prirodnih supstanci u morskoj vodi, koje su približne nenarušenim vrednostima, a bliske su nuli za sintetičke supstance proizvedene od strane čoveka.

Član 2 Definicije

Za svrhe ove Direktive primenjuju se sledeće definicije:

- 1) **“Površinske vode”** znači kopnene vode, izuzev podzemnih voda; mešovite i priobalne morske vode, a u odnosu na hemijsko status obuhvaćene su još i teritorijalne vode.
- 2) **“Podzemne vode”** znači sve vode koje su ispod površine tla u zasićenoj zoni i u direktnoj su vezi sa tlom ili podpovršinskim slojem.
- 3) **“Kopnene vode”** su sve stajaće ili tekuće vode na površini zemlje, i sve podzemne vode na strani kopna do granične linije od koje se meri širina teritorijalnih voda.
- 4) **“Reka”** znači masu kopnene vode koja najvećim delom teče po površini zemlje, ali može teći podzemno na jednom delu svoga toka.
- 5) **“Jezero”** znači masu stajaće kopnene površinske vode.
- 6) **“Mešovite vode”** su tela površinske vode u blizini ušća reka, koje su po karakteru delimično zasoljene usled njihove blizine priobalnim morskim vodama, ali koje su pod suštinskim uticajem slatkovodnih dotoka.
- 7) **“Priobalna morska voda”** znači morsku vodu na strani prema kopnu ograničenu linijom čija je svaka tačka na rastojanju jedne milje od granične linije na kojoj se meri širina teritorijalnih voda, protežući se, ukoliko je to slučaj, do spoljne granice mešovitih voda.
- 8) **“Veštačko vodno telo”** znači telo površinske vode stvoreno čovekovom aktivnošću.
- 9) **“Značajno preoblikovano vodno telo”** znači telo površinske vode koje je kao rezultat fizičkih izmena usled čovekove aktivnosti, suštinski izmenjeno po svojim karakteristikama, i određeno od strane države članice saglasno odredbama Aneksa II.

- 10) **“Vodno telo površinskih voda”** znači izolovan i posebno posmatran, određen element površinske vode kao što je jezero, akumulacija, potok, reka ili kanal, deo potoka, reke ili kanala, mešovita voda ili pojas priobalne morske vode.
- 11) **“Akvifer”** znači podzemni sloj ili proslojke u stenama ili drugim geološkim masama u kojima je dovoljna poroznost i propusnost da se omogući ili značajan proticaj podzemne vode ili zahvatanje značajnih količina podzemne vode.
- 12) **“Vodno telo podzemne vode”** znači određenu zapreminu podzemne vode unutar jednog ili više akvifera.
- 13) **“Rečni sliv”** znači područje sa koga se sav površinski oticaj sliva mrežom potoka, reka, a može i preko jezera, i to prema ušću, estuariji ili delti reke u more.
- 14) **“Podsliv”** znači područje sa koga se sav površinski oticaj sliva mrežom potoka, reka, a može i preko jezera, i to prema određenoj tački vodotoka (uobičajeno je to jezero ili sastavak reka).
- 15) **“Vodno područje”** znači područje kopna i mora, koje čini jedan ili više susednih rečnih slivova zajedno sa njima pripadajućom podzemnom i priobalnom morskom vodom, koje je članom 3(1) određeno kao osnovna jedinica za upravljanje rečnim slivom.
- 16) **“Nadležna organizacija”** znači organizaciju ili organizacije kako je definisano u članu 3(2) i 3(3).
- 17) **“Status površinske vode”** je opšti iskaz o statusu vodnog tela površinske vode, određen ugroženošću njegovog ekološkog i hemijskog statusa.
- 18) **“Dobar status površinske vode”** označava status tela površinske vode ostvaren kada su oba njegova statusa, ekološki i hemijski, ocenjeni najmanje kao "dobar".
- 19) **“Status podzemne vode”** je opšti iskaz o statusu vodnog tela podzemne vode, određen ugroženošću njenog kvantitativnog i hemijskog statusa.
- 20) **“Dobar status podzemne vode”** označava status tela podzemne vode ostvaren kada su oba njegova statusa, kvantitativni i hemijski, ocenjeni najmanje kao "dobar".
- 21) **“Ekološki status”** je iskaz o kvalitetu strukture i funkcionisanja akvatičnog ekosistema pridruženog površinskim vodama, klasifikovan u skladu sa Aneksom V.
- 22) **“Dobar ekološki status”** označava status vodnog tela površinske vode, kako je klasifikovan u skladu sa Aneksom V.
- 23) **“Dobar ekološki potencijal”** označava status značajno preoblikovanog ili veštačkog vodnog tela površinske vode, kako je klasifikovan u skladu sa odgovarajućim odredbama Aneksa V.
- 24) **“Dobar hemijski status površinske vode”** znači da je ostvaren hemijski status koji se zahteva ciljevima zaštite životne sredine za površinske vode uspostavljenim članom 4(1)(a), odnosno da je ostvaren hemijski status vodnog tela površinske vode takav da koncentracija polutanata ne prevazilazi standarde kvaliteta zaštite životne sredine postavljene u Aneksu IX i u članu 16(7), kao i u ostaloj relevantnoj legislativi Zajednice koja daje postavke standarda kvaliteta zaštite životne sredine na nivou Zajednice.
- 25) **“Dobar hemijski status podzemne vode”** označava hemijski status vodnog tela podzemne vode kako je postavljeno u tabeli 2.3.2. Aneksa V.
- 26) **“Kvantitativni status”** je iskaz o stepenu do koga se telo podzemne vode može koristiti za direktna ili indirektna zahvatanja.
- 27) **“Raspoloživi resursi podzemne vode”** znače srednje višegodišnje procene ukupne obnovljivosti tela podzemne vode umanjene za srednju višegodišnju procenu protoka potrebnog za ostvarenje ekoloških ciljeva kvaliteta za odgovarajuće površinske vode, kako je specificirano u članu 4., radi izbegavanja bilo kog značajnog umanjenja u ekološkom statusu takvih voda i radi izbegavanja bilo koje značajne štete odgovarajućem suvozemnom ekosistemu.
- 28) **“Dobar kvantitativni status”** je status koji je definisan u tabeli 2.1.2. Aneksa V.

- 29) **“Hazardne supstance”** znače supstance ili grupe supstanci koje su toksične, persistentne i podložne da bioakumuliraju; i druge supstance ili grupe supstanci koje daju povod za ekvivalentni nivo razmatranja.
- 30) **“Prioritetne supstance”** znače supstance kako je određeno u članu 16(2) i nabrojano u Aneksu X. Među prioritetnim supstancama nalaze se **“prioritetno hazardne supstance”** koje predstavljaju supstance kako je određeno u članu 16(3) i (6), a za koje se moraju primeniti mere u skladu sa članom 16(1) i 16(8).
- 31) **“Zagađenje”** znači svaku supstancu sposobnu da prouzrokuje zagađivanje, od kojih su glavne pobrojane u Aneksu VIII.
- 32) **“Direktno ispuštanje u podzemnu vodu”** znači ispuštanje zagađenja u podzemnu vodu bez filtracije kroz površinske i podzemne slojeve zemljišta.
- 33) **“Zagađivanje”** znači direktno ili indirektno uvođenje, kao rezultat aktivnosti čoveka, supstanci ili toplote u vazduh, vodu ili zemljište, a koje može biti štetno po ljudsko zdravlje ili kvalitet akvatičkih ekosistema ili suvozemnih ekosistema direktno zavisnih od akvatičnih ekosistema, ili koje umanjuje ili ometa uobičajena i druga legitimna korišćenja životne sredine.
- 34) **“Ciljevi u oblasti životne sredine”** znače ciljeve postavljene u članu 4.
- 35) **“Standard kvaliteta životne sredine”** znači koncentraciju pojedinačnog zagađenja ili grupe zagađujućih supstanci u vodi, sedimentu ili biotu, koja ne bi trebalo da bude prekoračena u cilju zaštite ljudskog zdravlja i životne sredine.
- 36) **“Kombinovani pristup”** znači kontrolu ispuštanja i emisije u površinske vode u skladu sa postupkom iznetim u članu 10.
- 37) **“Voda namenjena za ljudsku potrošnju”** ima istovetno značenje kao u Direktivi 80/778/EEC dopunjenoj Direktivom 98/83/EC.
- 38) **“Vodni servisi”** znače sve službe koje obezbeđuju za domaće potrebe, javnu ili neku ekonomsku aktivnost:
(a) zahvatanje, zajažavanje, stokiranje, tretman i distribucija površinske ili podzemne vode,
(b) sakupljanje otpadne vode i odgovarajuće tretmane koji prethode njenom ispuštanju u površinske vode.
- 39) **“Korišćenje vode”** znači usluge u vezi voda zajedno sa svim drugim aktivnostima određenim članom 5 i Aneksom II a koje imaju značajan uticaj na status vode. Ovaj koncept se primenjuje u svrhe člana 1. i za izradu ekonomskih analiza saglasno članu 5 i Aneksu III, tačka (b).
- 40) **“Granična vrednost emisije”** znači masu, iskazanu, u zavisnosti od određenog specifičnog parametra, kao koncentracija i/ili nivo emisije, koji ne treba biti prekoračen u toku jednog ili više perioda vremena. Granične vrednosti emisija mogu se postaviti za određene grupe, familije ili kategorije supstanci a posebno za one navedene u članu 16. Granične vrednosti za supstance se normalno odnose na tačku gde efluenti napuštaju instalaciju, ne uzimajući u obzir razblaženje pri njihovom determinisanju. U slučajevima indirektnog upuštanja u vodu, može se uzeti u obzir efekat postrojenja za prečišćavanje otpadne vode pri determinisanju emisionih graničnih vrednosti, uz obezbeđenje da se garantuje ekvivalentni nivo zaštite životne sredine u celini i da to neće voditi ka povećanju nivoa zagađenja u okolinu.
- 41) **“Kontrole emisije”** su kontrole zahtevanih specifičnih ograničenja emisije kao što su granične vrednosti emisije ili druga ograničenja i uslovi u vezi uticaja, prirode ili drugih karakteristika emisije ili funkcionalnih uslova koji utiču na emisiju. Korišćenje termina “kontrola emisije”, u ovoj Direktivi ne redefiniše isti termin koji se koristi u bilo kojoj drugoj direktivi.

Član 3

Uskladenje administrativnih organizovanja unutar vodnih područja

1. Države članice će identifikovati pojedinačne rečne slivove koji leže unutar njihovih teritorija i, u svrhe ove Direktive, označiti ih kao posebna vodna područja. Tamo gde to odgovara, mali rečni slivovi se mogu kombinovati sa većim, ili priključiti susednim malim slivovima radi formiranja posebnih vodnih područja. Tamo gde podzemne vode ne prate u potpunosti određeni rečni sliv, one će biti identifikovane i dodeljene najbližem vodnom području ili onom koji najviše odgovara. Priobalne vode će biti identifikovane i dodeljene najbližem ili onom vodnom području ili područjima koji najviše odgovaraju.
2. Države članice će osigurati odgovarajuće administrativno uređenje, uključujući određivanje odgovarajućih nadležnih organizacija za primenu odredbi ove Direktive unutar svakog vodnog područja koji je na njihovoj teritoriji.
3. Države članice će osigurati da se rečni sliv koji pokriva teritoriju više od jedne države članice, označi kao međudržavno vodno područje. Na zahtev uključenih država članica, Komisija će delovati radi olakšanja formiranja takvih međudržavnih vodnih područja. Svaka država članica će osigurati odgovarajuće administrativno uređenje, uključujući određivanje odgovarajućih nadležnih organizacija, za primenu odredbi ove Direktive unutar dela svakog međudržavnog vodnog područja koje leži unutar njene teritorije.
4. Države članice će osigurati da ostvarenje zahteva ove Direktive za dostizanje ciljeva zaštite životne sredine uspostavljenih članom 4, a posebno svih programa mera, bude koordinirano za celo vodno područje. Za međudržavna vodna područja zainteresovane države članice će zajednički osigurati koordinaciju i mogu, u tu svrhu, upotrebiti postojeće strukture proistekle iz međunarodnih ugovora. Na zahtev uključenih država članica, Komisija će delovati radi olakšanja uspostavljanje programa mera.
5. Tamo gde se vodno područje pruža izvan teritorije Zajednice, država članica ili države članice će nastojati da uspostave odgovarajuću koordinaciju sa relevantnim državama nečlanicama, sa ciljem dostizanja ciljeva ove Direktive na celoj teritoriji vodnog područja. Države članice će osigurati primenu pravila ove Direktive unutar njihovih teritorija.
6. Države članice mogu odrediti postojeće državno ili međudržavno telo kao nadležno za primenu ove Direktive.
7. Države članice će odrediti nadležne organizacije do datuma navedenog u članu 24.
8. Države članice će snabdeti Komisiju listom njihovih nadležnih organizacija kao i organizacija za sva međudržavna tela u kojima one participiraju, najkasnije 6 meseci posle datuma navedenog u članu 24. Za svaku nadležnu organizaciju biće obezbeđen set informacija postavljen Aneksom I,
9. Države članice će obavestiti Komisiju o svakoj promeni podataka datih u skladu sa paragrafom 8, najkasnije tri meseca od nastale promene.

Član 4 **Ciljevi životne sredine**

1. Da bi se učinili operativnim programi mera specificirani u planovima upravljanja rečnim slivom
  - (a) **za površinske vode**

- (i) Države članice će primeniti neophodne mere radi sprečavanja pogoršanja statusa svih površinskih voda, uzimajući u obzir i navedeno u paragrafima 6 i 7 ali ne zanemarujući paragraf 8;
  - (ii) Države članice će štiti, unapređivati i obnavljati sva tela površinskih voda, potom ona koja su predmet primene podparagrafa (iii) za veštačke i značajno preoblikovana vodna tela, u cilju ostvarenja dobrog statusa voda najkasnije 15 godina od stupanja na snagu ove Direktive, u saglasnosti sa odredbama Aneksa V, izuzev kada su produženja omogućena u saglasnosti sa paragrafom 4, uzimajući u obzir i navedeno u paragrafima 5, 6 i 7 ali ne zanemarujući paragraf 8;
  - (iii) Države članice će štiti i unapređivati sve veštačka i značajno preoblikovana vodna tela, u cilju ostvarenja dobrog ekološkog potencijala i dobrog hemijskog statusa površinskih voda najkasnije 15 godina od stupanja na snagu ove Direktive, u saglasnosti sa merama iz Aneksa V, izuzev kada su produženja omogućena u saglasnosti sa paragrafom 4, uzimajući u obzir navedeno u paragrafima 5, 6 i 7 ali ne zanemarujući paragraf 8;
  - (iv) Države članice će implementirati neophodne mere u saglasnosti sa članom 16(1) i 16(8), u cilju ubrzane redukcije zagađivanja prioritetnim supstancama i prekida ili postepenog ukidanja ispuštanja, emisije i gubitaka prioritetno opasnih supstanci, ali ne zanemarujući važeće međudržavne sporazume uključenih država, koji se tiču člana 1 ove Direktive.
- (b) **za podzemne vode**
- (i) Države članice će implementirati potrebne mere za prevenciju ili ograničenje unosa zagađenja u podzemne vode, sprečavati pogoršanje statusa svih vodnih tela podzemnih voda, uzimajući u obzir i navedeno u paragrafima 6 i 7, ne zanemarujući paragraf 8 ovog člana, i uz primenu člana 11(3)(j);
  - (ii) Države članice će štiti, unapređivati i obnavljati sva tela podzemne vode, osiguravati balans zahvatanja i nadoknađivanja podzemnih voda, u cilju osiguranja dobrog statusa podzemnih voda, najkasnije 15 godina od stupanja na snagu ove Direktive, u saglasnosti sa merama iz Aneksa V, izuzev kada su produženja omogućena u saglasnosti sa paragrafom 4, uzimajući u obzir i navedeno u paragrafima 5, 6 i 7 ali ne zanemarujući paragraf 8, i uz primenu člana 11(3)(j);
  - (iii) Države članice će implementirati neophodne mere radi preokreta svakog značajnijeg trenda povećanja koncentracije bilo kog zagađenja, a koje je rezultat uticaja aktivnosti čoveka, sve u cilju progresivnog umanjivanja zagađivanja podzemne vode.
Mere kojima će se postići preokret biće implementirane u saglasnosti sa paragrafima 2, 4 i 5 člana 17, uzimajući u obzir standarde date u relevantnoj legislativi Zajednice, uzimajući u obzir navedeno u paragrafima 6 i 7 ali ne zanemarujući paragraf 8.
- (c) **za zaštićena područja**
- Države članice će postići saglasnost sa svim standardima i ciljevima najkasnije 15 godina od stupanja na snagu ove Direktive, osim ako nije drugačije specificirano u legislativi Zajednice pod kojom je uspostavljena određena zaštićena zona.
2. Tamo gde za dato vodno telo postoji više od jednog cilja iz paragrafa 1, primenjivaće se najstrožiji cilj.
3. Države članice mogu označiti vodno telo površinske vode kao veštačko ili značajno preoblikovano:

- (a) ako bi promene hidromorfoloških karakteristika (koje su, inače, neophodne za postizanje dobrog ekološkog statusa), mogle imati značajne negativne efekte na:
  - (i) širu životnu sredinu;
  - (ii) navigaciju, uključujući pristanišne kapacitete, ili rekreaciju;
  - (iii) aktivnosti u svrhe akumulisanja vode, kao što je za snabdevanje vodom za piće, korišćenje vodnih snaga ili navodnjavanje;
  - (iv) regulacije vodotokova, zaštitu od poplava, odvodnjavanje; ili
  - (v) ostale jednako važne razvojne aktivnosti čoveka.
- (b) kada se korisni efekti ostvareni zbog veštačkih i preoblikovanih karakteristika vodnih tela, ne mogu dostići na drugi način, iz razloga tehničke neizvodljivosti ili previsokog koštanja iako je to značajnije bolja opcija životne sredine.
Ovakvo opredeljenje i razlozi za to, biće posebno istaknuti u planovima upravljanja rečnim slivom zahtevanim članom 13, uz noveliranje na svakih šest godina.

4. Rok uspostavljen paragrafom 1 može, u svrhu faznog dostizanja ciljeva za vodna tela, biti produžen uz obezbeđenje da neće biti pojave daljeg pogoršanja u statusu predmetnog vodnog tela, kada se zadovolje svi sledeći uslovi:

- (a) da države članice utvrde da sva neophodna poboljšanja u statusu vodnih tela ne mogu biti realno dostignuta u okviru dinamičkih planova postavljenih u paragrafu 1, iz najmanje jednog od sledećih razloga:
  - (i) obim zahtevanih poboljšanja se može dostići samo u fazama koje prekoračuju dinamički plan a iz razloga tehničke izvodljivosti;
  - (ii) kompletiranje poboljšanja u okviru dinamičkog plana bi moglo biti ekstremno skupo;
  - (iii) prirodni uslovi ne dozvoljavaju blagovremeno poboljšanje statusa vodnog tela;
- (b) da su produženje roka i razlozi za to posebno utvrđeni i obrazloženi u planovima upravljanja rečnim slivovima zahtevanim članom 13;
- (c) da produženja budu limitirana na najviše dva dalja noveliranja plana upravljanja rečnim slivom, osim u slučajevima kada su prirodni uslovi takvi da se ciljevi ne mogu dostići unutar ovog perioda;
- (d) da su u planu upravljanja rečnim slivom dati: ukupne mere zahtevane članom 11, predočene kao potrebne za progresivno privođenje vodnih tela zahtevanom statusu u produženom roku, razlozi za svako značajno odlaganje operacionalizacije navedenih mera, očekivani dinamički plan i implementacija tih mera. Izveštaj o implementaciji tih mera kao i svih dodatnih mera biće uključeni pri noveliranju plana upravljanja rečnim slivom;

5. Države članice mogu planirati dostizanje manje strogih ciljeva životne sredine od onih datih u paragrafu 1, za specifična vodna tela kada su ona jače ugrožena aktivnostima čoveka, ako je to utvrđeno u skladu sa članom 5 (1), ili je njihovo prirodno stanje takvo da bi ostvarenje željenih ciljeva bilo neizvodljivo ili neproporcionalno skupo i kada se zadovolje svi sledeći uslovi:

- (a) da se potrebe životne sredine i socioekonomske potrebe usled aktivnosti čoveka ne mogu ostvariti na drugi način koji bi bio bolja opcija sa aspekta životne sredine, ali je neproporcionalno skupa.
- (b) da države članice obezbede:
  - za površinske vode: ostvarenje najviše mogućeg ekološkog i hemijskog statusa, ukazujući na uticaje koji se ne mogu objektivno izbeći usled prirode ljudskih aktivnosti ili zagađivanja;
  - za podzemne vode: najmanje moguće promene dobrog statusa podzemnih voda, ukazujući na uticaje koji se ne mogu objektivno izbeći usled prirode ljudskih aktivnosti ili zagađivanja;

- (c) da se obustavi dalje pogoršanje statusa ugroženog vodnog tela;
- (d) da se u okviru plana upravljanja rečnim slivom, traženim po članu 13, istaknu manje strogi ciljevi zaštite i razlozi za to. Tako zadati ciljevi se preispituju na svakih 6 godina.

6. Privremeno pogoršanje statusa vodnih tela neće se podvoditi pod odredbe ove Direktive ako je ono rezultat prirodnih uzroka ili više sile, ili se realno nije moglo prognozirati, posebno u slučaju pojave ekstremne poplave i produžene suše, ili ako nastaje kao rezultat akcidentnih okolnosti koje se nisu mogle predvideti i ako su zadovoljeni svi sledeći uslovi:

- (a) da su preduzeti svi praktični koraci da se spreči dalje pogoršanje statusa, a sa obavezom da se ne kompromituje primena ciljeva ove Direktive za ostala vodna tela koja nisu pod uticajem tih okolnosti;
- (b) da su u planu upravljanja rečnim slivom naznačeni uslovi pod kojima se javljaju ekstremne okolnosti, odnosno pojave koje se ne mogu racionalno prognozirati, uključujući i primenu odgovarajućih indikatora;
- (c) da se mere koje se primenjuju za te ekstremne okolnosti uključe u program mera, ali uz uslov da one ne kompromituju oporavak kvaliteta vode kada te ekstremne okolnosti prođu;
- (d) da se o posledicama ekstremnih pojava ili onih koje se nisu mogle prognozirati, izveštava jedanput godišnje, uzimajući u obzir odredbe paragrafa 4(a), uz uključenje i preduzetih praktičnih mera u cilju obnavljanja statusa vodnih tela iz perioda pre ekstremnih pojava; i
- (e) da izveštaj o posledicama ekstremnih pojava i o preduzetim merama, ili merama koje će se preduzeti u skladu sa paragrafima (a) i (d) bude uključen u prvu sledeću novelaciju plana upravljanja rečnim slivom.

7. Države članice neće biti u obavezi prema ovoj Direktivi kada:

- nemogućnost za postizanje dobrog statusa podzemnih voda, dobrog ekološkog statusa ili, gde je to značajno, dobrog ekološkog potencijala i prevencije pogoršanja statusa vodnih tela površinskih ili podzemnih voda, jeste rezultat izmena fizičkih karakteristika tela površinske vode ili promene nivoa podzemnih voda, ili
- je nemogućnost da se spreči pogoršanje statusa vodnog tela, iz visokog u dobar status, rezultat novih održivih, razvojnih aktivnosti čoveka

i da su zadovoljeni svi sledeći uslovi:

- (a) da su preduzeti svi izvodljivi koraci za ublažavanje negativnih uticaja na status vodnog tela;
- (b) da su razlozi za te modifikacije ili promene specijalno utvrđeni i obrazloženi u planu upravljanja rečnim slivom;
- (c) da su razlozi za te modifikacije i promene od većeg javnog interesa i/ili dobiti za okolinu i društvo u odnosu na ciljeve iz paragrafa 1, jer imaju veću težinu za dobiti ljudskog zdravlja, očuvanje ljudske sigurnosti ili za održivi razvoj; i
- (d) da se korisni efekti dobijeni ovim modifikacijama ili promenama, ne mogu dostići na drugi način, iz razloga tehničke neizvodljivosti ili neproporcionalnog koštanja, iako je to značajno bolja opcija životne sredine.

8. Države članice će osigurati da primena paragrafa 3, 4, 5, 6 i 7 ne isključi trajno ili ugrozi ostvarenje ciljeva Direktive u drugim vodnim telima unutar istog vodnog područja, kao i da primena bude konsistentna sa implementacijom ostale zakonske regulative Zajednice u oblasti životne sredine.

9. Moraju se preduzeti koraci kojima se obezbeđuje da primena novih odredbi, uključujući primenu paragrafa 3, 4, 5, 6 i 7, garantuje najmanje isti nivo zaštite kao postojeća legislativa Zajednice.

Član 5

Karakteristike vodnog područja, izveštaj o uticaju aktivnosti čoveka na životnu sredinu i ekonomska analiza korišćenja vode

1. Svaka država članica će obezbediti, za svako vodno područje ili za deo sliva međudržavnog vodnog područja koji pada na njenu teritoriju, da:
  - analize njegovih karakteristika,
  - pregled uticaja aktivnosti čoveka na status površinskih i podzemnih voda, i
  - ekonomske analize korišćenja vodebudu izvršeni u skladu sa tehničkim uputstvima utvrđenim u aneksima II i III i da to bude kompletirano najkasnije za četiri godine od dana stupanja na snagu ove Direktive.

2. Analiza i izveštaji navedeni u paragrafu 1 biće preispitani, i ako je potrebno novelirani najkasnije 13 godina od dana stupanja na snagu ove Direktive i potom svakih šest godina.

Član 6

Registar zaštićenih područja

1. Države članice će osigurati uspostavljanje registra ili registara svih područja unutar svakog rečnog sliva, koja su planirana da budu posebno zaštićena u okviru specifične legislative Zajednice, radi zaštite njihovih površinskih i podzemnih voda ili radi održanja staništa i vrsta direktno zavisnih od vode. One će obezbediti da se registar kompletira najkasnije za četiri godine od dana stupanja na snagu ove Direktive.

2. Registar ili registri će uključiti sva vodna tela identifikovana u okviru člana 7(1) i sva zaštićena područja u saglasnosti sa Aneksom IV.

3. Za svako vodno područje, registar ili registri će biti preispitivani i ažurirani kontinualno.

Član 7

Vode koje se koriste za zahvatanje za vodu za piće

1. Države članice će u okviru svakog vodnog područja identifikovati:
  - sva vodna tela koja se koriste za zahvatanje za vodu namenjenu za ljudsku potrošnju veću od 10m³/dan prosečno, ili služe za snabdevanje više od 50 osoba, i
  - ona vodna tela za koje se planira da će se koristiti za takvu upotrebu u budućnosti.Države članice će, u skladu sa Aneksom V, pratiti i kontrolisati ona vodna tela koja obezbeđuju prosečno više od 100m³/dan.

2. Za svako identifikovano vodno telo iz paragrafa 1, pored ispunjenja ciljeva iz člana 4 u skladu sa zahtevima ove Direktive, uključujući standarde kvaliteta za vodna tela površinske vode uspostavljene na nivou Zajednice članom 16., države članice će osigurati da će, uz primenu postupka prečišćavanja voda u skladu sa legislativom Zajednice, prečišćena voda zadovoljavati zahteve Direktive 80/778/EEC, dopunjene Direktivom 98/83/EC.

3. Države članice će osigurati potrebne mere za zaštitu identifikovanih vodnih tela radi sprečavanja pogoršanja kvaliteta vode, a sa krajnjim ciljem smanjenja stepena prečišćavanja koji je potreban u proizvodnji vode za piće. Države članice mogu uspostaviti zaštitne zone za ta vodna tela.

Član 8

Monitoring statusa površinskih voda, statusa podzemnih voda i zaštićenih područja

1. Da bi se uspostavio koherentan i obuhvatan pregled statusa voda, države članice će osigurati uspostavljanje programa za monitoring statusa voda u okviru svakog vodnog područja:
  - za površinske vode takvi programi će obuhvatiti:
    - (i) vodostaje i proticaje do stepena koji je značajan za ekološki i hemijski status i ekološki potencijal; i
    - (ii) ekološki i hemijski status i ekološki potencijal;
  - za podzemne vode takvi programi će obuhvatiti kontrolu hemijskog i kvantitativnog statusa;
  - za zaštićena područja takvi programi će biti dopunjeni specifičnim podacima sadržanim u legislativi Zajednice, na osnovu kojih su pojedina zaštićena područja uspostavljena.
2. Ovi programi će biti operativni najkasnije šest godina od dana stupanja na snagu ove Direktive, osim ako je drugačije specificirano u relevantnoj zakonskoj regulativi. Takav monitoring će biti postavljen u saglasnosti sa zahtevima iz Aneksa V.
3. Tehničke specifikacije i standardne metode za analize i monitoring statusa vode biće postavljeni prema proceduri datoj u članu 21.

Član 9

Povraćaj troškova vodnih servisa

1. Države članice će voditi računa o principu povraćaja troškova vodnih servisa, uključujući koštanja za zaštitu i očuvanje prirodnih resursa, primenjujući ekonomske analize sprovedene saglasno Aneksu III, a naročito, saglasno principu "zagađivač plaća".
Države članice će do 2010.god. osigurati:
  - da politika cena vode obezbedi odgovarajući podsticaj korisnicima da racionalno koriste vodne resurse, i tako doprinose ciljevima životne sredine postavljenim ovom Direktivom;
  - odgovarajući doprinos za različita korišćenja voda, razvrstanih, najmanje, za: industriju, domaćinstva i poljoprivredu, sve sa ciljem povraćaja sredstava uložениh u usluge vezane za vodu, a na bazi ekonomskih analiza sprovedenih saglasno Aneksu III, vodeći računa o principu "zagađivač plaća".Države članice mogu u te shrhe uzeti u obzir socijalne, ekološke i ekonomske efekte povraćaja sredstava, kao i geografske i klimatske uslove jednog ili više predmetnih regiona.
2. Države članice će izvestiti u planovima upravljanja rečnim slivom o planiranim koracima za implementaciju paragrafa 1, što će doprineti postizanju ciljeva životne sredine ove Direktive, a preko doprinosa za različite vidove korišćenja vode, doprineće se povraćaju troškova vodnih servisa.
3. Ovim članom se ne sprečavaju finansiranja posebnih preventivnih mera ili mera oporavka u cilju dostizanja ciljeva ove Direktive.
4. Države članice mogu, u saglasnosti sa dosadašnjom praksom, da ne primene odredbe paragrafa 1, druga alineja, i u tu svrhu odgovarajuće odredbe paragrafa 2, pod uslovom da to neće kompromitovati svrhu i postizanje ciljeva ove Direktive. Države članice će obrazložiti u okviru planova upravljanja rečnim slivom, razloge za nedoslednu primenu paragrafa 1, druga alineja.

Član 10

Kombinovani pristup za koncentrisane i rasute izvore zagađivanja

1. Države članice će osigurati da svi ispusti u površinske vode koji se odnose na paragraf 2 budu kontrolisani kombinovanim pristupom uspostavljenim ovim članom.

2. Države članice će osigurati uspostavljanje i/ili primenu:

- (a) kontrola emisija zasnovanih na “najboljoj raspoloživoj tehnologiji”;
- (b) graničnih vrednosti relevantnih emisija;
- (c) kontrole u slučaju rasutih uticaja, primenjujući, kao odgovarajuću, “najbolju praksu” u oblasti životne sredine;

postavljenim u:

- Direktivi Saveta 96/61/EC od 24.09.1996. god. koja se odnosi na integralno sprečavanje i kontrolu zagađivanja⁽¹⁸⁾,
- Direktivi Saveta 91/271/EEC od 21.05.1991. god. koja se odnosi na prečišćavanje urbanih otpadnih voda⁽¹⁹⁾,
- Direktivi Saveta 91/676/EEC od 12.12.1991. god. koja se odnosi na zaštitu voda od zagađivanja uzrokovanog nitratima iz poljoprivrednih izvora⁽²⁰⁾,
- direktivama usvojenim shodno članu 16. ove Direktive,
- direktivama prema Aneksu IX,
- ostaloj važećoj legislativi Zajednice

najkasnije 12 godina od dana stupanja na snagu ove Direktive, osim ako je drugačije navedeno u zakonskoj regulativi koja se na to odnosi.

3. Tamo gde ciljni kvalitet odnosno standard kvaliteta uspostavljen ovom Direktivom u direktivama nabrojanim u Aneksu IX, ili prema bilo kojoj drugoj legislativi Zajednice, zahteva strožije uslove u odnosu na one koji bi bili rezultat primene paragrafa 2, on će se primeniti kao strožiji.

Član 11

Program mera

1. Svaka država članica će osigurati proceduru uspostavljanja programa mera za svako vodno područje, ili za deo međudržavnog vodnog područja u okviru njene teritorije, uzimajući u obzir rezultate analiza zahtevanih članom 5, a radi dostizanja ciljeva uspostavljenih članom 4. Ovi programi mera se referišu prema merama koje proističu iz državne legislativne koja se usvaja na državnom nivou i pokriva celokupnu teritoriju države članice. Država članica može usvojiti da te mere primenjuje za vodna područja i/ili za deo međudržavnog vodnog područja unutar njene teritorije.

2. Svaki program mera će uključivati “osnovne” mere specificirane u paragrafu 3 i gde je to neophodno, “dopunske” mere.

3. “Osnovne mere” čine minimum zahteva koje treba poštovati, a koje sadrže:

- (a) one mere koje se imaju implementirati u legislativu Zajednice u cilju zaštite voda, uključujući mere iz legislativne specificirane u članu 10 i u delu Aneksa VI;
- (b) mere koje se smatraju pogodnim za ispunjenje odredbi člana 9;

⁽¹⁸⁾ OJ L 257, 10.10.1996, str.26

⁽¹⁹⁾ OJ L 135, 30.5.1991. Direktiva dopunjena Direktivom Komisije 98/15/EC (OJ L 67, 7.3.1998, str.29)

⁽²⁰⁾ OJ L 375, 31.12.1991, str.1.

- (c) mere koje promovišu racionalno i održivo korišćenje voda radi dostizanja ciljeva specificiranih u članu 4;
- (d) mere za zadovoljenje zahteva člana 7, uključujući mere zaštite kvaliteta vode čiji je krajnji cilj primena manjeg stepena prečišćavanja potrebnog za proizvodnju vode za piće;
- (e) mere nadzora nad zahvatanjem sirove površinske i podzemne vode i akumulisanja površinske vode, praćenje kroz registar ili registre zahvatanja vode kao i zahteva za dozvole za zahvatanje i akumulisanje vode. Te mere nadzora biće periodično preispitivane i, gde je neophodno, novelirane. Države članice mogu da izuzmu iz ovih mera nadzora zahvatanja ili akumulisanja vode koja po svom značaju nemaju uticaj na status vode;
- (f) mere nadzora koje se odnose na zahteve za dozvole u pogledu veštačkog prihranjivanja ili povećanja zapremine podzemnih voda. Voda za prihranjivanje može poticati iz bilo koje površinske ili podzemne vode, pod uslovom da se upotrebom iz tog izvora ne kompromituje ostvarenje ciljeva zaštite uspostavljenih za izvor, prihranjivanje ili povećanje zapremine podzemnih voda. Te mere nadzora biće periodično preispitivane i, gde je neophodno, novelirane;
- (g) za koncentrisane izvore zagađivanja podložne da uzrokuju zagađenje, "osnovne" mere sadrže zahteve za prethodno uređenje stanja, kao što je zabrana unošenja zagađenja u vodu, pribavljanje dozvola, vođenje evidencija zasnovanih na relevantnim pravilima, uspostavljanje praćenja emisija određenih zagađenja, uključujući kontrole, u saglasnosti sa članom 10 i 16. Te mere biće periodično razmatrane i, gde je neophodno, novelirane;
- (h) za rasute izvore zagađivanja podložne da uzrokuju zagađenje, "osnovne" mere se odnose na mere prevencije i kontrole unosa zagađenja. One mogu biti u formi procedura za prethodno uređenje stanja, kao što je zabrana unosa zagađenja u vodu, pribavljanje dozvola, vođenje evidencija zasnovanih na relevantnim pravilima tamo gde te procedure nisu obezbeđene legislativom Zajednice. Te mere biće periodično razmatrane i, gde je neophodno, novelirane;
- (i) za svaki značajniji negativni uticaj na status voda u veštačkim i značajno preoblikovanim vodnim telima, a prema članu 5 i Aneksu II, posebnim merama se osigurava da se ostvare hidromorfološki uslovi kojima se postiže zahtevani ekološki status ili dobar ekološki potencijal vode. Kontrole u tu svrhu mogu biti u formi procedura za izdavanje dozvola, vođenja evidencija zasnovanih na važećim propisima, tamo gde takvi zahtevi nisu postavljeni legislativom Zajednice. Te mere biće periodično razmatrane i, gde je neophodno, novelirane;
- (j) zabrana direktnog upuštanja zagađenja u podzemnu vodu predmet su sledećih odredbi:
Države članice mogu dozvoliti vraćanje u akvifer vode koja se koristi u geotermalne namene.

Države članice mogu, takođe, propisati specifične uslove za:

- injektiranje vode koja sadrži supstance iz procesa istraživanja i ekstrakcije ugljovodonika ili rudarskih aktivnosti, kao i injektiranje vode iz tehničkih razloga, i to u geološke formacije iz kojih su ugljovodonici ili druge supstance bile ekstrahovane, ili u geološke formacije, koje iz prirodnih razloga ne mogu biti korišćene ni za šta drugo. Ova injektiranja neće sadržati druge supstance, osim onih koje su rezultat gornjih operacija;
- vraćanje crpljene podzemne vode iz rudnika i kamenoloma ili vode u vezi sa održavanjem ili izvođenjem građevinskih radova;
- injektiranje prirodnog i tečnog gasa u namene skladištenja u geološke formacije koje su, iz prirodnih razloga, nepogodne za druge namene;
- injektiranje prirodnog i tečnog gasa u namene skladištenja u druge geološke formacije, tamo gde postoji potreba za visokim stepenom sigurnosti u pogledu snabdevanja gasom, a pri tome je injektiranje takvo da se sprečava bilo koja sadašnji ili budući rizik od pogoršanja kvaliteta prisutne podzemne vode;

- izgradnju, građevinske radove i slične aktivnosti na tlu i ispod površine zemlje koje dolaze u kontakt sa podzemnom vodom. U ove svrhe, Države članice mogu propisati da takve aktivnosti moraju imati dozvole, čime se obezbeđuje da se one sprovode u saglasnosti sa relevantnim propisima razvijenim u državama članicama;
- ispuštanja malih količina supstanci za potrebe naučne karakterizacije, zaštite ili remedijacije vodnih tela, uz ograničenje da su te količine strogo onolike koliko je neophodno za tu namenu;

obezbeđujući da takva ispuštanja ne kompromituju dostizanje ciljeva životne sredine uspostavljenih za to telo podzemne vode.

- (k) u saglasnosti sa aktivnostima u vezi člana 16, mere za obustavljanje zagađivanja površinskih voda od supstanci specificiranih u listi prioriternih supstanci saglasno članu 16(2) i za progresivnu redukciju zagađenja za ostale supstance, koje će države članice sprečiti na drugi način ostvarujući ciljeve zaštite za površinske vode postavljene u članu 4;
- (l) sve zahtevane mere za sprečavanje značajnih gubitaka zagađujućih materija iz tehničkih instalacija, mere za prevenciju i/ili smanjenje uticaja akcidentnih slučajeva zagađenja, na primer u slučaju pojave poplava, uključujući i otkaz sistema za detekciju ili uzbunu pri događajima koji kao takvi nisu mogli biti realno prognozirani, a sve navedeno u cilju umanjenja rizika za akvatičke ekosisteme;

4. “Dopunske” mere su mere predviđene i primenjene uz osnovne mere, sa namerom dostizanja ciljeva uspostavljenih članom 4. Aneks VI, Deo B sadrži dopunsku listu takvih mera. Države članice mogu proširiti listu dopunskih mera da bi obezbedile dodatnu zaštitu voda na koje se odnosi ova Direktiva, uključujući i ugrađivanje postavki odgovarajućih međunarodnih sporazuma iz člana 1.

5. Tamo gde monitoring ili drugi podaci za vodno telo ukazuju da su slabi izgledi da će se postići ciljevi postavljeni članom 4, države članice će osigurati da se:

- istraže uzroci mogućeg neuspeha;
- važeće dozvole i licence ispituju i posebno razmotre;
- programi monitoringa razmotre i posebno prilagode; i
- uspostave dodatne mere koje mogu biti neophodne za osiguranje ciljeva, uključujući, kao pogodno, uspostavljanje strogih standarda kvaliteta životne sredine, sadržanih u Aneksu V.

Tamo gde su slabi izgledi rezultat posledica dejstva prirodnih okolnosti prozrokovanih višom silom a koja se nisu mogla realno prognozirati, posebno ekstremne poplave i dugotrajne suše, države članice mogu doneti odluku da dodatne mere nisu izvodljive, što je predmet člana 4(6).

6. U implementaciji mera iz paragrafa 3, države članice će preduzeti sve odgovarajuće korake da se ne povećava zagađenje morske vode. Ne zanemarujući postojeću legislativu, primena mera preduzetih shodno paragrafu 3, ne bi trebalo da vodi, bilo direktno ili indirektno, uvećanju zagađivanja površinskih voda. Takođe, ove mere se neće primenjivati tamo gde bi to rezultiralo povećanjem zagađenja životne sredine u celini.

7. Programi mera će se uspostaviti najkasnije devet godina od dana stupanja na snagu ove Direktive a sve mere će biti operativne najkasnije 12 godina od datuma stupanja na snagu Direktive.

8. Programi mera će se povremeno preispitivati i ako je neophodno, novelirati najkasnije 15 godina od dana stupanja na snagu ove Direktive i svakih šest godina posle toga. Sve nove ili

izmenjene mere uspostavljene noveliranim programom biće operativne u roku od tri godine od uspostavljanja noveliranog programa.

Član 12

Odluke koje ne mogu biti donete na nivou država članica

1. Kada država članica identifikuje sporno pitanje koje ima uticaj na upravljanje njenim vodama ali ne može biti rešeno od strane same države članice, ona treba da izvesti Komisiju ili bilo koju drugu zainteresovanu državu članicu o spornom pitanju, i može da sačini preporuku za razrešenje tog spornog pitanja.
2. Komisija će odgovoriti državi članici na svaki izveštaj ili preporuku u roku od šest meseci.

Član 13

Planovi upravljanja rečnim slivom

1. Države članice će obezbediti da se sačine planovi upravljanja za sva vodna područja koja leže u potpunosti unutar njihove teritorije.
2. U slučaju međudržavnog vodnog područja koje u celini pada unutar Zajednice, države članice će osigurati koordinaciju u cilju izrade jedinstvenog međudržavnog plana upravljanja rečnim slivom. Tamo gde se takav plan upravljanja rečnim slivom ne sačini, države članice će pojedinačno sačiniti planove upravljanja rečnim slivom koji pokriva bar one delove međunarodnog vodnog područja koji leži unutar njihove teritorije poštujući ostvarenje ciljeva postavljenih ovom Direktivom.
3. U slučaju da se međudržavno vodno područje pruža preko granica Zajednice, Države članice će nastojati da se izradi jedinstveni plan upravljanja rečnim slivom, a, tamo gde to nije moguće, plan će pokrivati bar deo međudržavnog vodnog područja koji leži unutar teritorija zainteresovanih država članica.
4. Plan upravljanja rečnim slivom uključice informacije specificirane Aneksom VII.
5. U zavisnosti od specifičnih aspekata upravljanja vodama, plan upravljanja rečnim slivom može biti dopunjen izradom detaljnijih programa i planova upravljanja za podsliv, sektor, lokalitet, tip vode. Implementacija ovih mera neće osloboditi države članice ni jedne od njihovih obaveza prema ostatku ove Direktive.
6. Planovi upravljanja rečnim slivom biće publikovani najkasnije devet godina od dana stupanja na snagu ove Direktive.
7. Planovi upravljanja rečnim slivom biće preispitani i novelirani najkasnije 15 godina od dana stupanja na snagu ove Direktive, a potom svakih šest godina.

Član 14

Informisanje i konsultovanje javnosti

1. Države članice će podržavati aktivno uključanje svih zainteresovanih u implementaciju ove Direktive, posebno u izradi, preispitivanju i noveliranju planova upravljanja rečnim slivom.

Države članice će obezbediti da se za svako vodno područje publikuje i učini dostupnim za primedbe javnosti i korisnika, sledeće:

- (a) program rada i dinamički plan, uključujući iskaz o konsultativnim merama koje treba preduzeti, najkasnije tri godine pre početka perioda na koji se plan odnosi;
- (b) preliminarni pregled značajnih elemenata za upravljanje identifikovanih u rečnom slivu, najkasnije dve godine pre početka perioda na koji se plan odnosi;
- (c) nacrt plana upravljanja rečnim slivom, najkasnije jednu godinu pre početka perioda na koji se plan odnosi;

Na zahtev, omogućiće se uvid u dokumentacione osnove i podloge korišćene za izradu nacrtu plana upravljanja rečnim slivom.

2. Da bi se omogućilo aktivno učešće i konsultacija javnosti, države članice će dopustiti najmanje šest meseci za primedbe u pismenoj formi na ova dokumenta.

3. Paragrafi 1 i 2 će se primenjivati na isti način i za noveliranja planova upravljanja rečnim slivom.

Član 15

Izveštavanje

1. Države članice će dostaviti kopije planova upravljanja rečnim slivom i sva sledeća noveliranja, Komisiji kao i svim drugim zainteresovanim državama članicama u roku od tri meseca od dana publikovanja, i to:

- (a) za vodna područja koja u celini padaju unutar teritorije države članice, sve planove upravljanja rečnim slivom koji pokrivaju tu državnu teritoriju, publikovane shodno članu 13;
- (b) za međudržavna vodna područja, a najmanje deo planova upravljanja rečnim slivom koji pokriva teritoriju te države članice.

2. Države članice će podneti sumarne izveštaje za:

- analize zahtevane članom 5; i
- programe monitoringa definisane članom 8

preduzete radi izrade prvog plana upravljanja rečnim slivom, u roku od tri meseca od njihovog kompletiranja.

3. Države članice će, u roku od tri godine od donošenja plana upravljanja rečnim slivom, ili njegovog noveliranja u skladu sa članom 13, podneti jedan preliminarni izveštaj o napredovanju u implementaciji planiranog programa mera.

Član 16

Strategije protiv zagađivanja voda

1. Evropski parlament i Savet će usvojiti specifične mere protiv zagađivanja vode od pojedinačnih ili grupnih zagađenja koja predstavljaju značajan rizik za akvatičnu životnu sredinu, ili rizik za ostale preko nje, uključujući i rizik za vode koje se koriste za zahvatanje vode za piće. Za te polutante, mere će imati za cilj progresivnu redukciju a za prioritarno hazardne supstance, kako je definisano članom 2(30), uklanjanje ili postepeno obustavljanje ispuštanja, emisije i gubitaka. Takve mere biće donete prema predlozima Komisije u saglasnosti sa procedurama sadržanim u Ugovoru o osnivanju EU.

2. Komisija će podneti predlog za formiranje liste prioriternih supstanci selektovanih među onima koje predstavljaju značajan rizik za akvatičnu životnu sredinu ili rizik za ostale preko nje. Supstance će biti poređane po prioritetu obzirom na značaj rizika za akvatičnu životnu sredinu ili za ostale preko nje, identifikovanih preko:

- (a) procene rizika iznete u Uredbi Saveta EEC br. 793/93⁽²¹⁾, Direktivi Saveta 91/414/EEC⁽²²⁾ i Direktivi 98/8/EC Evropskog parlamenta i Saveta⁽²³⁾; ili
- (b) ciljane procene rizika na osnovu metodologije iz Uredbe EEC br. 793/93 sa potpunim usmerenjem na akvatičnu ekotoksikaciju i humanu toksikaciju preko akvatičke sredine.

Pošto je potrebno da se ostvari rok postavljen paragrafom 4, supstance će biti poređane po prioritetu na osnovu rizika za akvatičnu sredinu ili za ostale preko nje, tako što će se one identifikovati primenjujući uprošćenu proceduru procene rizika zasnovanu na naučnim principima uz posebno vođenje računa o:

- evidenciji u pogledu suštinske opasnosti predmetnih supstanci i posebno, njihove ekotoksičnosti i toksičnosti za čoveka preko privilegovanih puteva vode; i
- evidenciji o rasprostranjenosti kontaminacije sredine na osnovu monitoringa; i
- ostalim ukazujućim faktorima koji mogu indikovati mogućnosti proširenja kontaminacije životne sredine, kao što su obim produkcije ili potrošnje predmetne supstance i načini njene upotrebe.

3. Predlog Komisije će identifikovati i prioritetno hazardne supstance. Da bi to uradila, Komisija će uzeti u obzir selekciju supstanci koje se nalaze u relevantnoj legislativi Zajednice kao i u odgovarajućim međunarodnim sporazumima.

4. Komisija će objaviti usvojenu listu prioriternih supstanci najkasnije četiri godine od dana stupanja na snagu ove Direktive, i najkasnije svake četvrte godine posle toga, novelirajući je sa odgovarajućim predlozima.

5. U pripremanju predloga, Komisija će uzeti u obzir preporuke Naučnog komiteta o toksičnosti, ekotoksičnosti i životnoj sredini, država članica, Evropskog parlamenta, Evropske agencije za životnu sredinu, Komiteta za razvojne programe Zajednice, internacionalnih organizacija u kojima Zajednica učestvuje, Evropskih biznis organizacija uključujući one koje reprezentuju mala i srednja preduzeća, Evropskih organizacija za životnu sredinu kao i druge relevantne informacije koje su od važnosti.

6. Za prioriternu supstancu, Komisija će podneti preporuke nadzora nad:

- postepenom redukcijom ispuštanja, emisije i gubitaka predmetnih supstanci, a posebno nad uklanjanjem ili postepenim ukidanjem ispuštanja, emisije i gubitaka supstanci identifikovanih u saglasnosti sa paragrafom 3, uključujući odgovarajuće rokove za izvršenje. Dinamički plan neće prekoračiti 20 godina od usvajanja preporuka u skladu sa odredbama ovog člana od strane Evropskog parlamenta i Saveta. U tom cilju Komisija će utvrditi odgovarajuću tehnoekonomsku opravdanost za srazmeru obima i kombinacije proizvodnje i procesa kontrole, kako za koncentrisane izvore tako i za rasute izvore zagađivanja, vodeći računa o širokoj primeni graničnih vrednosti emisija u procesima kontrole u okviru Zajednice. Tamo gde to odgovara, akcija Zajednice u vezi kontrole procesa može se uspostaviti po principu sektor po sektor. Tamo gde kontrole proizvoda uključuju razmatranje relevantnih postavki Direktive 91/414/EEC i Direktive 98/8/EC, takvi izveštaji će biti objavljeni u saglasnosti sa odredbama tih direktiva. Svaki predlog

---

⁽²¹⁾ OJ L 84, 5.4.1993, str.1

⁽²²⁾ OJ L 230, 19.8.1991, str.1 Direktiva dopunjena Direktivom 98/47/EC (OJ L 191, 7.7.1998. str.50)

⁽²³⁾ OJ L 123, 24.4.1998, str.1

za kontrole će imati specificiran postupak za verifikaciju, noveliranje i za procenu efektivnosti.

7. Komisija će podneti preporuke za standarde kvaliteta primenljive za koncentracije prioriternih supstanci u površinskim vodama, sedimentima ili biotu.

8. Komisija će podneti predloge, u vezi sa paragrafima 6 i 7, a najmanje za kontrole emisije za koncentrisane izvore zagađivanja i standarde kvaliteta životne sredine, u roku od dve godine od uključenja predmetne supstance na listu prioriternih supstanci. Za one supstance koje su uključene u prvu listu prioriternih supstanci, a za koje nije postignut sporazum na nivou Zajednice u roku od šest godina od dana stupanja na snagu ove Direktive, države članice će same uspostaviti standarde kvaliteta za te supstance za sve površinske vode ugrožene ispuštanjem ovih supstanci, kao i kontrolu nad glavnim izvorima takvih ispuštanja, zasnovanu, između ostalog, na razmatranjima svih tehničkih mogućnosti redukcije. Za supstance naknadno uključene u listu prioriternih supstanci, a za koje nije postignut sporazum na nivou Zajednice, države članice će preduzeti odgovarajuću akciju u roku od pet godina od uključenja supstance na listu.

9. Komisija treba da pripremi strategije protiv zagađivanja voda i od drugih zagađenja ili grupa zagađenja, uključujući svako zagađenje koje se pojavljuje kao rezultat akcidenata.

10. U okviru pripreme predloga iz paragrafa 6 i 7, Komisija će takođe preispitati sve direktive navedene u Aneksu IX. Ona će preporučiti, do roka iz paragrafa 8, izmene i dopune kontrola iz Aneksa IX za sve one supstance koje su uključene u listu prioriternih supstanci, i preporučiti odgovarajuće mere uključujući moguće ukidanje kontrola iz Aneksa IX za sve ostale supstance.

Sve kontrole iz Aneksa IX za koje se preporučuje izmene i dopune, biće ukinute danom stupanja na snagu tih izmena i dopuna.

11. Lista prioriternih supstanci iz spiska supstanci pomenutih u paragrafima 2 i 3 preporučena od strane Komisije, po usvajanju od strane Evropskog parlamenta i Saveta postaće Aneks X^(*) ove Direktive. Ista procedura će se primeniti i za njene izmene i dopune pomenute u paragrafu 4.

Član 17

Strategije za prevenciju i kontrolu zagađivanja podzemne vode

1. Evropski parlament i Savet će usvojiti specifične mere za prevenciju i kontrolu zagađivanja podzemne vode. Te mere će biti usmerene na postizanje cilja dobrog hemijskog statusa voda u saglasnosti sa članom 4 (1)(b) i biće usvojene od strane Komisije u saglasnosti sa procedurama datim u Ugovoru, u roku od dve godine od dana stupanja na snagu ove Direktive.

2. U predlaganju mera Komisija će poštovati analize prema članu 5 i Aneksu II, ako su podaci raspoloživi. Te mere će biti preporučene ranije i uključivaće:

- a) kriterijum za procenu dobrog hemijskog statusa podzemne vode, u saglasnosti sa Aneksom II.2.2 i Aneksom V 2.3.2 i 2.4.5;
- b) kriterijum za identifikaciju značajnih i održivih trendova poboljšanja stanja, kao i za određivanje koje su to startne tačke za preokrete trenda, a u skladu sa Aneksom V 2.4.4.

(*) prim.prev.: Odlukom broj 2455/2001/EC Evropskog parlamenta i Saveta od 20.11.2001.god. usvojena je Lista prioriternih supstanci. Ona je postala Aneks X Direktive.

3. Mere proistekle iz primene paragrafa 1 biće uključene u programe mera zahtevane članom 11.
4. U odsustvu kriterijuma iz paragrafa 2 na nivou Zajednice, države članice će uspostaviti odgovarajuće kriterijume najkasnije pet godina od dana stupanja na snagu ove Direktive.
5. U odsustvu kriterijuma iz paragrafa 4, na nivou države članice, kao startna tačka za preokret u trendu uzeće se tačka koja je 75% od nivoa standarda kvaliteta sadržanih u postojećoj legislativi Zajednice koja se odnosi na podzemnu vodu.

Član 18

Izveštaj Komisije

1. Komisija će objaviti izveštaj o implementaciji ove Direktive najkasnije 12 godina od dana stupanja na snagu Direktive i svakih šest godina potom, a biće podnošen Evropskom parlamentu i Savetu.
2. Izveštaj će sadržati sledeće:
  - (a) prikaz napredovanja u implementaciji Direktive;
  - (b) prikaz statusa površinske i podzemne vode u Zajednici urađen u koordinaciji sa Evropskom agencijom za životnu sredinu;
  - (c) pregled planova upravljanja rečnim slivom podnetim u saglasnosti sa članom 15, uključujući sugestije za poboljšanje budućih planova;
  - (d) rezime odgovora na pojedinačne izveštaje ili preporuke upućene Komisiji sačinjenih od strane država članica shodno članu 12;
  - (e) rezime svih predloga, mera kontrole i strategija razvijanih u skladu sa članom 16;
  - (f) rezime odgovora na komentare sačinjene od strane Evropskog parlamenta i Saveta na prethodni izveštaj o implementaciji.
3. Komisija će takođe objaviti izveštaj o napredovanju u implementaciji na osnovu rezimea izveštaja koje su države članice podnele shodno članu 15(2), i podneti ga Evropskom parlamentu i državama članicama, najkasnije 2 godine od datuma iznetih u članovima 5 i 8.
4. Komisija će, u roku od tri godine od objavljivanja svakog izveštaja iz paragrafa 1, objaviti međuzveštaj opisujući napredak u implementaciji na bazi međuzveštaja država članica kao što je to naznačeno u članu 15(3). On će biti podnet Evropskom parlamentu i Savetu.
5. Komisija će, po potrebi, u toku izveštajnog ciklusa, sazvati konferenciju zainteresovanih za politiku Zajednice u oblasti voda iz svih država članica, radi komentara na izveštaje o implementaciji i razmene stečenih iskustava.

Učešće treba da uzmu predstavnici nadležnih organizacija, Evropskog parlamenta, nevladinih organizacija, socijalni i ekonomski partneri, udruženja korisnika, univerzitetski i drugi eksperti.

Član 19

Planovi za buduće mere Zajednice

1. Jedanput godišnje, Komisija će u namene informisanja prezentovati Komitetu, kako to stoji u članu 21, indikativni plan mera koje imaju uticaja na legislativu u oblasti voda, i koje Komisija ima nameru da predloži u bliskoj budućnosti, uključujući hitnost uključivanja preporuka, mera kontrole i strategija razvijanih prema članu 16. Komisija će sačiniti prvu takvu prezentaciju najkasnije dve godine od dana stupanja na snagu ove Direktive.

2. Komisija će razmotriti Direktivu najkasnije 19 godina od dana stupanja na snagu i predložiti sve neophodne amandmane na nju.

Član 20

Tehnika primene Direktivi

1. Aneksi I, III i poglavlje 1.3.6 Aneksa V mogu se prilagođavati naučnom i tehničkom razvoju, u saglasnosti sa procedurom izloženom u članu 21, uzimajući u obzir periode preispitivanja i noveliranja planova upravljanja rečnim slivom, kako je prikazano u članu 13. Ukoliko je potrebno, Komisija može usvojiti smernice o implementaciji aneksa II i V u saglasnosti sa procedurama izloženim u članu 21.

2. U svrhu prenosa i obrade podataka, uključujući statističke i kartografske podatke, tehnički formati za namene iz paragrafa 1 mogu se usvojiti u saglasnosti sa procedurom određenom u članu 21.

Član 21

Nadzorni komitet

1. Komisija će biti pomognuta komitetom (na dalje "Komitet").
2. Kada se stekne potreba za primenom ovog člana, primenjivaće se članovi 5 i 7 Odluke 1999/468/EC uzimajući pri tome u obzir odredbe člana 8. Rok postavljen u članu 5(6) Odluke 1999/468/EC biće određen za tri meseca.
3. Komitet će usvojiti poslovnik.

Član 22

Završne i prelazne odredbe

1. U roku od sedam godina od dana stupanja na snagu ove Direktive, prestaće primena:
  - Direktive 75/440/EEC od 16.06.1975. koja se odnosi na zahtevani kvalitet površinske vode namenjene za zahvatanje za vodu za piće u državama članicama⁽²⁴⁾,
  - Odluke Saveta 77/795/EEC od 12.12.1977. o uspostavljanju zajedničke procedure za razmenu informacija o kvalitetu sveže površinske vode u okviru Zajednice⁽²⁵⁾,
  - Direktive Saveta 79/869/EEC od 9.10.1979. koja se odnosi na metode merenja i učestalost uzorkovanja i analiza površinske vode namenjene za zahvatanje za vodu za piće u državama članicama⁽²⁶⁾.
2. U roku od trinaest godina od dana stupanja na snagu ove Direktive, prestaće primena:
  - Direktive Saveta 78/659/EEC od 18.07.1978 o kvalitetu slatkih voda kojima je potrebna zaštita ili poboljšanje radi obezbeđenja života riba⁽²⁷⁾,
  - Direktive Saveta 79/923/EEC od 30.10.1979 o zahtevanom kvalitetu voda za ljuskare⁽²⁸⁾,
  - Direktive Saveta 80/68/EEC od 17.12.1979 o zaštiti podzemne vode od zagađivanja prouzrokovanog određenim opasnim supstancama,

---

⁽²⁴⁾ OJ L 194, 25.7.1975, str.26 Direktiva dopunjena Direktivom 91/692/EEC

⁽²⁵⁾ OJ L 334, 24.12.1977, str.29 Odluka dopunjena 1994 Aktom o pristupu

⁽²⁶⁾ OJ L 271, 29.11.1979, str.44. Direktiva dopunjena 1994 Aktom o pristupu

⁽²⁷⁾ OJ L 222, 14.8.1978, str.1. Direktiva dopunjena 1994 Aktom o pristupu

⁽²⁸⁾ OJ L 281, 10.11.1979, str.47. Direktiva dopunjena Direktivom 91/692/EEC

- Direktive 76/464/EEC, osim člana 6., koji će biti ukinut stupanjem na snagu ove Direktive.
3. Sledeće prelazne odredbe će važiti za Direktivu 76/464/EEC:
    - (a) lista prioriternih supstanci usvojena prema članu 16 ove Direktive zameniće listu prioriteta iz Saopštenja Komisije upućenog Savetu 22.06.1982;
    - (b) u svrhe primene člana 7 Direktive 76/464/EEC, države članice mogu ustanoviti, prema ovoj Direktivi, procedure za identifikaciju problema zagađivanja i supstanci koji ih uzrokuju kao i za uspostavljanje standarda kvaliteta i usvajanje mera.
  4. Ciljevi životne sredine iz člana 4 i standardi kvaliteta životne sredine uspostavljeni u Aneksu IX shodno članu 16(7), kao i oni uspostavljeni od država članica prema Aneksu V, za supstance koje nisu na listi prioriternih supstanci i prema članu 16(8) za prioriternne supstance za koje standardi Zajednice još nisu doneti, biće poštovani kao standardi kvaliteta životne sredine u svrhe primene člana 2, tačka 7 i člana 10 Direktive 96/61/EC.
  5. Ako neka supstanca sa liste prioriternih supstanci usvojena u okviru člana 16 nije uključena u Aneks VIII ove Direktive ili u Aneks III Direktive 96/61/EC, biće pridodata.
  6. Za površinske vode, ciljevi životne sredine uspostavljeni, prema zahtevima ove Direktive, u prvom planu upravljanja rečnim slivom daće, kao minimum, efekat na standarde kvaliteta takav da oni budu bar isto toliko strogi koliko su bili oni zahtevani za implementaciju Direktive 76/464/EEC.

Član 23

Kazne

Države članice će odrediti kazne za neispunjavanje državnih obaveza preuzetih ovom Direktivom. Tako predviđene kazne biće efikasne, srazmerne i odvraćajuće.

Član 24

Implementacija

1. Države članice će doneti zakone, propise i administrativne odredbe neophodne za usklađivanje sa ovom Direktivom najkasnije do 22. decembra 2003. O tome će odmah informisati Komisiju.

Kada države članice usvoje ove mere, te mere će sadržati poziv na ovu Direktivu ili će takav poziv biti pridružen njima prilikom zvaničnog publikovanja. Načini isticanja poziva na Direktivu biće doneti od strane država članica.

2. Države članice će dostaviti Komisiji tekst koji se odnosi na osnovne odredbe nacionalnog zakona koje one usvajaju za oblast pod ingerencijom ove Direktive. Komisija će o tome informisati ostale države članice.

Član 25

Stupanje na snagu

Ova Direktiva stupa na snagu danom objavljivanja u Službenom glasniku Evropske Zajednice.

Član 26

Adresati

Ova Direktiva se upućuje državama članicama.

Luksemburg, 23 oktobra 2000.

Za Evropski parlament
Predsednik
N. FONTAINE

Za Savet
Predsednik
J. GLAVANY

ANEKS I

INFORMACIONI ZAHTEVI ZA LISTU NADLEŽNIH ORGANA

Države članice će dostaviti, prema zahtevu iz čl.3(8), sledeće informacije o svim nadležnim organima u svakom vodnom području kao i u delovima međunarodnog vodnog područja koji se nalaze na njihovoj teritoriji:

- (i) **Naziv i adresa nadležnog organa** – službeni naziv i adresa organa menovanog prema čl. 3(2).
- (ii) **Geografski prikaz vodnog područja** – imena glavnih reka u vodnom području, s preciznim opisom granica vodnog područja. Ove informacije trebalo bi da budu, što je više moguće, dostupne za unošenje u Geografsko-informacijski sistem (GIS) i/ili u Geografsko-informacioni sistem Komisije (GISCO).
- (iii) **Pravni status nadležnog organa** – opis pravnog statusa nadležnog organa i, gde je to važno, izvod ili kopija statuta, sporazuma o osnivanju ili ekvivalentnog pravnog dokumenta.
- (iv) **Odgovornost** – opis zakonskih i administrativnih odgovornosti svakog nadležnog organa i njegove uloge u svakom vodnom području.
- (v) **Članstvo** – tamo gde nadležni organ deluje kao koordinaciono telo za druge nadležne organe, potrebna je lista tih tela zajedno sa izvodom o organizacionim vezama uspostavljenim radi osiguranja koordinacije.
- (vi) **Međunarodni odnosi** – ako vodno područje pokriva teritoriju više od jedne države članice ili obuhvata i teritorije država nečlanica, potreban je izvod o institucionalnim vezama uspostavljenim u svrhu osiguranja koordinacije.

ANEKS II

TIPOLOGIJA VODA

1. POVRŠINSKE VODE

1.1. Karakterizacija tipova površinskih voda

Države članice utvrdiće položaj i granice vodnih tela površinskih voda i sprovedi početnu karakterizaciju svih takvih vodnih tela prema metodologiji koja se daje u nastavku. Za ovu početnu karakterizaciju države članice mogu grupisati vodna tela površinskih voda.

- (i) Vodna tela površinskih voda u vodnom području biće svrstane u jednu od sledećih kategorija površinskih voda – reke, jezera, mešovite vode ili priobalne vode – ili kao veštačka ili značajno preoblikovana vodna tela površinskih voda;
- (ii) Za svaku kategoriju površinske vode, relevantna vodna tela površinske vode u vodnom području biće razvrstana prema tipu. Ti tipovi su oni određeni ili po "sistemu A" ili po "sistemu B" utvrđenim u delu 1.2;
- (iii) Ako se primenjuje sistem A, sva će tela površinske vode u vodnom području najpre biti razvrstana prema ekoregionima saglasno geografskim područjima navedenim u delu 1.2. i prikazanim na odgovarajućoj karti u Aneksu XI. Vodna tela u svakom ekoregionu biće zatim razvrstana po tipovima vodnih tela površinskih voda prema navedenim u tabelama za sistem A;
- (iv) Ako se primenjuje sistem B, države članice moraju postići barem isti stepen diferencijacije koji bi bio postignut primenom sistema A. Prema tome, vodna tela površinske vode u vodnom području razvrstavaće se na tipove prema vrednostima obaveznih deskriptora i izbornih deskriptora ili kombinacija deskriptora, koji se zahtevaju da bi se mogli pouzdano ustanoviti specifični biološki referentni uslovi;
- (v) Kod veštačkih ili značajno preoblikovanih vodnih tela površinske vode razvrstavanje će se vršiti prema deskriptorima kategorija površinskih voda koje najbliže odgovaraju opisu dotičnog veštačkog ili značajno preoblikovanog vodnog tela;
- (vi) Države članice će dostaviti Komisiji kartu ili karte (u GIS formatu) s geografskim položajem tipova u skladu sa stepenom diferencijacije traženim po sistemu A.

1.2. Ekoregioni i tipovi vodnih tela površinskih voda

1.2.1. Reke

Sistem A

Fiksna tipologija	Deskriptori
Ekoregion	Ekoregioni prikazani na Karti A u Aneksu XI
Tip	<p>Tipologija po nadmorskoj visini</p> <ul style="list-style-type: none"> visok > 800 m srednje visok 200 - 800 m dolinski < 200 m <p>Tipologija po veličini na osnovu površine sliva</p> <ul style="list-style-type: none"> mali 10 – 100 km² srednji >100 – 1000 km² veliki > 1000 – 10.000 km² vrlo veliki > 10.000 km² <p>Geologija</p> <ul style="list-style-type: none"> krečnjački silikatni organski

Sistem B

Alternativna karakterizacija	Fizički i hemijski faktori koji određuju karakteristike reke ili dela reke a time i strukturu i sastav biološke populacije
Obavezni faktori	<p>nadmorska visina</p> <p>geografska širina</p> <p>geografska dužina</p> <p>geologija</p> <p>veličina</p>
Izborni faktori	<p>udaljenost od izvora reke</p> <p>energija toka (dejstvo toka i pad)</p> <p>srednja širina</p> <p>srednja dubina vode</p> <p>srednji pad</p> <p>forma i oblik glavnog korita</p> <p>kategorija proticaja</p> <p>oblik rečne doline</p> <p>transport nanosa</p> <p>kapacitet neutralizacije kiselina</p> <p>prosečni sastav sedimenta</p> <p>hloridi</p> <p>raspon temperature vazduha</p> <p>srednja temperatura vazduha</p> <p>padavine</p>

1.2.2. Jezera

Sistem A

Fiksna tipologija	Deskriptori
Ekoregion	Ekoregioni prikazani na Karti A u Aneksu XI
Tip	<p>Tipologija po nadmorskoj visini visok > 800 m srednje visok 200 - 800 m dolinski < 200 m</p> <p>Tipologija po dubini, prema srednjoj dubini manje od 3 m 3 – 15 m više od 15 m</p> <p>Tipologija po veličini na osnovu površine vodenog ogledala 0,5 – 1 km² 1 – 10 km² 10 – 100 km² preko 100 km²</p> <p>Geologija krečnjački silikatni organski</p>

Sistem B

Alternativna karakterizacija	Fizički i hemijski faktori koji određuju karakteristike jezera a time i strukturu i sastav biološke populacije
Obavezni faktori	nadmorska visina geografska širina geografska dužina dubina geologija veličina
Izborni faktori	srednja dubina vode oblik jezera vreme zadržavanja srednja temperatura vazduha raspon temperatura vazduha karakteristike mešanja (monomiktično, dimiktično, polimikticno) kapacitet neutralizacije kiseline status nutrijenata prosečni sastav sedimenta oscilacije vodostaja

1.2.3. Mešovite vode

Sistem A

Fiksna tipologija	Deskriptori
Ekoregion	Ekoregioni prikazani na Karti B u Aneksu XI Baltičko more Barencovo more Norveško more Severno more Severni Atlantski okean Sredozemno more
Tip	Na osnovu srednjeg godišnjeg saliniteta <0.5 ‰ slatkovodna 0.5 – < 5 ‰ oligo-salinitet 5 – < 18 ‰ mezo-salinitet 18 – < 30 ‰ poli-salinitet 30 – < 40 ‰ eu-salinitet Na osnovu srednjeg raspona plime i oseke <2 m mikro-tidalne 2–4 m mezo-tidalne >4 m makro-tidalne

Sistem B

Alternativna karakterizacija	Fizički i hemijski faktori koji određuju karakteristike reke ili dela reke a time i strukturu i sastav biološke populacije
Obavezni faktori	nadmorska visina geografska širina geografska dužina raspon plime i oseke salinitet
Izborni faktori	dubina brzina struje izloženost valovima vreme zadržavanja srednja temperatura vode karakteristike mešanja mutnoća srednji sastav sedimenta oblik raspon temperatura vode

1.2.4. Priobalne vode

Sistem A

Fiksna tipologija	Deskriptori
Ekoregion	Ekoregioni prikazani na Karti B u Aneksu XI Baltičko more Barencovo more Norveško more Severno more Severni Atlantski okean Sredozemno more
Tip	Na osnovu srednjeg godišnjeg saliniteta <0.5 ‰ slatkovodna 0.5 – < 5 ‰ oligo-salinitet 5 – < 18 ‰ mezo-salinitet 18 – < 30 ‰ poli-salinitet 30 – < 40 ‰ eu-salinitet Prema srednjoj dubini plitke vode < 30 m srednje duboke (30 – 200 m) duboke vode > 200 m

Sistem B

Alternativna karakterizacija	Fizički i hemijski faktori koji određuju karakteristike priobalne vode a time i strukturu i sastav biološke populacije
Obavezni faktori	nadmorska visina geografska širina geografska dužina raspon plime i oseke salinitet
Izborni faktori	brzina struje izloženost valovima srednja temperatura vode karakteristike mešanja mutnoća vreme zadržavanja (za zatvorene zalive) srednji sastav sedimenta raspon temperatura vode

1.3. Određivanje specifičnih referentnih uslova za razne tipove vodnog tela površinskih voda

- (i) Za svaki tip vodnih tela površinskih voda okarakterisan u skladu sa poglavljem 1.1., treba odrediti specifične hidromorfološke i fizičko-hemijske uslove koji predstavljaju vrednosti hidromorfoloških i fizičko-hemijskih elemenata kvaliteta navedenih u poglavlju 1.1. Aneksa V za taj tip vodnog tela površinske vode visokog ekološkog

statusa, kako je određeno u odgovarajućoj tabeli u poglavlju 1.2. Aneksa V. Treba odrediti i biološke referentne uslove koji predstavljaju vrednosti elemenata biološkog kvaliteta, navedene u poglavlju 1.1. Aneksa V za taj tip vodnog tela površinske vode visokog ekološkog statusa, kako je određeno u odgovarajućoj tabeli u poglavlju 1.2. Aneksa V.

- (ii) U primeni ovog postupka na značajno preoblikovana ili veštačka vodna tela površinske vode reference za visok ekološki status određuju se kao reference za maksimalni ekološki potencijal prikazan u tabeli 1.2.5. Aneksa V. Vrednosti maksimalnog ekološkog potencijala za određeno vodno telo preispitivaće se svake 6. godine.
- (iii) Specifični uslovi u svrhe tačaka (i) i (ii) i specifični biološki referentni uslovi mogu biti prostorno zasnovani ili zasnovani na modeliranju, ili mogu biti izvedeni korišćenjem kombinacije navedenih metoda. Tamo gde nije moguće da se koriste ove metode, države članice mogu koristiti ekspertni sud za uspostavljanje ovih uslova. Pri određivanju visokog ekološkog statusa s obzirom na koncentracije specifičnih sintetičkih zagađenja, granice detekcije su one koje se mogu postići saglasno raspoloživim tehnikama u vreme kad se specifični uslovi za tipove imaju uspostaviti.
- (iv) Za prostorno zasnovane specifične biološke referentne uslove, države članice razradiće referentnu mrežu za svaki tip vodnih tela površinskih voda. Mreža će sadržati dovoljan broj profila visokog statusa radi osiguranja stepena poverenja u vrednosti za referentne uslove, dajući varijabilnost u vrednostima elemenata kvaliteta koji odgovaraju visokom ekološkom statusu za taj tip vodnog tela površinske vode i tehnika modeliranja koje treba primenjivati prema paragrafu (v).
- (v) Specifični biološki referentni uslovi zasnovani na modeliranju mogu se izvesti bilo primenom prognostičkih modela, bilo metodama analize. Te metode će koristiti istorijske, paleološke i ostale raspoložive podatke i omogućiće dovoljan stepen pouzdanosti vrednovanjima za referentne uslove, kako bi se osiguralo da izvedeni uslovi budu konzistentni i da vrede za svaki tip vodnog tela površinske vode.
- (vi) Ako nije moguće odrediti pouzdane specifične referentne uslove za neki element kvaliteta tipa vodnog tela površinske vode zbog visoke prirodne varijabilnosti tog elementa, a ne samo zbog sezonskih varijacija, tada se taj element može isključiti iz procene ekološkog statusa za taj tip vodnog tela površinske vode. U takvim okolnostima države članice će navesti razloge za to isključenje u planu upravljanja rečnim slivom.

1.4. Identifikacija pritisaka

Države članice će prikupiti i čuvati informacije o vrstama i veličini značajnijih antropogenih pritisaka kojima su izložena vodna tela površinskih voda u svakom vodnom području a posebno, sledeće:

-ocenu i određivanje značajnih koncentrisanih izvora zagađivanja, posebno supstancama navedenima u Aneksu VIII, iz urbanih, industrijskih, poljoprivrednih i drugih postrojenja i aktivnosti, zasnovanih, između ostalog, na informacijama prikupljenim saglasno:

- (i) čl. 15 i 17 Direktive 91/271/EEC,
- (ii) čl. 9 i 15 Direktive 96/61/EC, ⁽¹⁾

i u svrhe početnog plana upravljanja rečnim slivom:

- (iii) čl. 11 Direktive 76/464/EEC i
- (iv) direktivama 75/440/EEC, 76/160/EEC ⁽²⁾, 78/659/EEC i 79/923/EEC⁽³⁾,

-ocenu i određivanje značajnih rasutih izvora zagađivanja, posebno supstancama navedenim u Aneksu VIII, iz urbanih, industrijskih i poljoprivrednih instalacija i aktivnosti, zasnovanih, inter alia, na informacijama prikupljenim saglasno:

- (i) čl. 3, 5 i 6 Direktive 91/676/EEC⁽⁴⁾,
- (ii) čl. 7 i 17 Direktive 91/414/EEC,
- (iii) Direktivi 98/8/EC,

i za svrhe prvog plana upravljanja rečnim slivom:

- (iv) direktivama 75/440/EEC, 76/160/EEC, 76/464/EEC, 78/659/EEC i 79/923/EEC,

-ocenu i određivanje svih značajnih vodozahvata za urbane, industrijske, poljoprivredne i ostale svrhe, uključujući i sezonske varijacije i ukupnu godišnju potrošnju, kao i gubitke u distributivnom sistemu,

-ocenu i određivanje uticaja značajnih regulacija proticaja (uključujući prebacivanje i skretanje vode) na opšte karakteristike toka i vodne bilanse,

-određivanje značajnijih morfoloških promena na vodnim telima,

-ocenu i određivanje ostalih značajnih antropogenih uticaja na status površinskih voda, i

-ocenu načina korišćenja zemljišta, uključujući određivanje glavnih urbanih, industrijskih i poljoprivrednih područja i eventualno, ribnjaka i šuma.

1.5. Procena uticaja

Države članice će sprovesti ocenjivanje osetljivosti statusa vodnih tela površinskih voda na gore navedene pritiske.

Države članice koristiće gore navedene informacije kao i sve ostale relevantne informacije, uključujući i postojeće podatke o monitoringu životne sredine, radi sprovođenja procene o tome u kolikoj meri vodna tela površinske vode unutar vodnog područja neće uspeti da zadovolje ciljeve kvaliteta životne sredine date za vodna tela u čl. 4. Države članice mogu koristiti tehnike modeliranja radi asistencije u takvoj proceni.

⁽¹⁾ OJ L 135, 30.5.1991., str. 40. Direktiva dopunjena Direktivom 98/15/EC (OJ L 67, 7.3.1998. str. 29.),

⁽²⁾ OJ L 31, 5.2.1976., str. 1. Direktiva dopunjena Aktom o pristupanju iz 1994.,

⁽³⁾ OJ L 281, 10.11.1979., str. 47. Direktiva dopunjena Direktivom 91/692/EEC (OJ L 377, 31.12.1991., str. 48.)

⁽⁴⁾ OJ L 375, 31.12.1991., str. 1.

Za one vode za koje je utvrđen rizik da neće uspeti da dostignu ciljeve kvaliteta životne sredine, biće primenjena, tamo gde je to potrebno, dalja karakterizacija radi optimizacije, kako programa monitoringa shodno čl. 8 tako i programa mera zahtevanih prema čl.11.

2. PODZEMNE VODE

2.1. Početna karakterizacija

Države članice sprovede početnu karakterizaciju svih tela podzemne vode radi procene njihovih upotreba i stepena rizika da neće postići ciljeve iz čl. 4. Države članice mogu izvršiti grupisanje tela podzemne vode za potrebe početne karakterizacije. Ove analize mogu koristiti postojeće hidrološke, geološke i pedološke podatke, podatke o korišćenju zemljišta, ispuštanju, zahvatanju vode i druge podatke, ali moraju identifikovati:

- lokaciju i granice tela podzemne vode ili grupa tela podzemne vode,
- pritiske kojima telo ili tela podzemne vode mogu biti izložena, uključujući:
  - rasute izvore zagađivanja,
  - koncentrisane izvore zagađivanja,
  - zahvatanje vode,
  - veštačko prihranjivanje,
- opšti karakter gornjih slojeva u slivu iz kojih se telo podzemne vode prihranjuje,
- ona tela podzemne vode za koje postoje direktno zavisni ekosistemi u površinskim vodama ili kopneni ekosistemi.

2.2. Dalja karakterizacija

Nakon ovog početnog određivanja karakteristika, države članice sprovede dalje određivanje karakteristika onih tela podzemnih voda ili grupa tela podzemnih voda, za koje je utvrđeno da su izložene riziku, radi preciznije ocene tog rizika i određivanja mera zahtevanih po čl.11. Saglasno tome, ta karakterizacija će uključiti relevantne informacije o uticaju ljudske aktivnosti i, tamo gde je od važnosti, informacije o:

- geološkim karakteristikama tela podzemne vode, uključujući i obim i tip geoloških jedinica,
- hidrogeološkim karakteristikama tela podzemne vode, uključujući hidrauličku provodljivost, poroznost i granice,
- karakteristikama površinskih deponija i otpada u slivu iz kojih se telo podzemne vode prihranjuje, uključujući debljinu, poroznost, hidrauličku provodljivost i apsorpciona svojstva deponija i otpada,
- stratifikacionim karakteristikama podzemne vode u telu podzemne vode,
- popisu pridruženih površinskih sistema, uključujući kopnene ekosisteme i površinske vode s kojima su podzemne vode dinamički povezane,
- procenama smera i brzine razmene vode između tela podzemne vode i pridruženih površinskih sistema,
- potrebnim podacima za računanje srednjegodišnjeg ukupnog prihranjivanja za duži period,
- karakterizaciji hemijskog sastava podzemne vode, uključujući specifikaciju doprinosa aktivnosti čoveka. Države članice mogu koristiti tipologizacije karakteristika podzemne vode za uspostavljanje nivoa prirodne osnove za te podzemne vode.

2.3. Pregled uticaja ljudske aktivnosti na podzemne vode

Za ona tela podzemne vode koja prelaze granicu dve ili više država članica, ili su, posle početne karakterizacije obavljene saglasno poglavlju 2.1., označene da su izložene riziku

nepostizanja ciljeva zahtevanih članom 4 za svako vodno telo, treba prikupiti i sačuvati sledeće informacije:

- a) lokacije tačaka u telu podzemne vode na kojima se vrši zahvatanje vode, s izuzetkom:
  - tačaka na kojima se zahvata manje od prosečno 10 m³ vode dnevno, ili
  - tačaka namenjenih za zahvatanje vode za ljudsku potrošnju, a koje daju manje od prosečno 10 m³ dnevno, ili za snabdevanje manje od 50 osoba,
- b) godišnji proseci zahvatanja iz takvih tačaka,
- c) hemijski sastav vode zahvaćene iz tela podzemne vode,
- d) lokacije tačaka u telu podzemne vode u koje se voda direktno ispušta,
- e) količine ispuštanja u takve tačke,
- f) hemijski sastav ispuštene vode u telo podzemne vode i
- g) korišćenje zemljišta u slivu ili slivovima iz kojih se telo podzemne vode prihranjuje, uključujući unos zagađenja i uticaje čoveka na karakteristike prihranjivanja podzemlja, kao što je skretanje padavina i oticaja usled nepropusnosti tla, veštačko prihranjivanje, izgradnje brana ili dreniranje.

2.4. Pregled uticaja usled promena nivoa podzemne vode

Države članice će, takođe, odrediti ona tela podzemne vode, za koje treba, prema čl. 4, postaviti niže ciljeve, uz uključenje razmatranja efekata koji bi bili rezultat tako utvđenog statusa vodnog tela, na:

- (i) površinske vode i zavisne kopnene ekosisteme,
- (ii) regulaciju vodotoka, odbranu od poplava i odvodnjavanje,
- (iii) razvoj ljudskog društva.

2.5. Pregled uticaja zagađivanja na kvalitet podzemne vode

Države članice će odrediti ona tela podzemne vode za koje treba postaviti niže ciljeve iz čl. 4 (5) gde je, kao rezultat uticaja aktivnosti čoveka, kako je određeno u skladu sa čl. 5 (1), telo podzemne vode toliko zagađeno da bi postizanje dobrog hemijskog statusa podzemnih voda bilo nepraktično ili nesrazmerno skupo.

ANEKS III

EKONOMSKE ANALIZE

Ekonomске analize će sadržati dovoljno odgovarajuće detaljnih informacija (prema troškovima prikupljanja podataka) da se:

- a) izrade potrebni proračuni neophodni za primenu, prema čl. 9, načela povraćaja troškova vodnih usluga, uzimajući u obzir dugoročne prognoze o isporuci vode i zahtevima u vodi za određeno vodno područje i, gde je to potrebno:
  - procene količine, cene i troškova vodnih usluga, i
  - procene relevantnih investicija, uključujući prognoze takvih investicija;
- b) izrade sudovi o ekonomski najprihvatljivijim kombinacijama mera u odnosu na korišćenje voda, koje će se uključiti u programe mera iz čl. 11., zasnovanih na proceni potencijalnih troškova takvih mera.

ANEKS IV

ZAŠTIĆENA PODRUČJA

1. Registar zaštićenih područja zahtevan čl. 6 uključivaće sledeće tipove zaštićenih područja:
  - (i) područja namenjena za zahvatanje vode za ljudsku potrošnju prema čl. 7;
  - (ii) područja namenjena zaštiti ekonomski važnih akvatičnih vrsta;
  - (iii) područja namenjena rekreaciji, uključujući i područja određena za kupanje po Direktivi 76/160/EEC;
  - (iv) područja osetljiva na nutrijente, uključujući i područja označena kao ranjive zone po Direktivi 91/676/EEC i područja označena kao osetljiva područja po Direktivi 91/271/EEC; i
  - (v) područja namenjena zaštiti staništa ili vrsta gde je održavanje ili poboljšanje statusa voda važan faktor u njihovoj zaštiti, uključujući i relevantne profile Natura 2000 označene u Direktivi 92/43/EEC⁽¹⁾ i Direktivi 79/409/EEC⁽²⁾.
2. Rezime registra, koji je obavezni deo plana upravljanja rečnim slivom, sadržavaće karte sa označenim položajem svakog zaštićenog područja i opisom propisa Zajednice kao i nacionalnih ili lokalnih propisa prema kojima su zaštićena područja proglašena.

⁽¹⁾ OJ L 206, 22. 7. 1992., str. 7. Direktiva dopunjena Direktivom 97/62/EC (OJ L 305, 8. 11. 1997., str. 42).

⁽²⁾ OJ L 103, 25. 4. 1979. str. 1. Direktiva dopunjena Direktivom 97/49/EC (OJ L 223, 13. 8. 1997., str. 9).

ANEKS V

STATUS POVRŠINSKIH I PODZEMNIH VODA

1. STATUS POVRŠINSKIH VODA

1.1. Elementi kvaliteta za klasifikaciju ekološkog statusa

- 1.1.1. Reka
- 1.1.2. Jezera
- 1.1.3. Mešovitih voda
- 1.1.4. Priobalnih voda
- 1.1.5. Veštačkih i značajno preoblikovanih vodnih tela

1.2. Normativne definicije za klasifikaciju ekološkog statusa

- 1.2.1. Definicije visokog, dobrog i srednjeg ekološkog statusa u rekama
- 1.2.2. Definicije visokog, dobrog i srednjeg ekološkog statusa u jezerima
- 1.2.3. Definicije visokog, dobrog i srednjeg ekološkog statusa u mešovitim vodama
- 1.2.4. Definicije visokog, dobrog i srednjeg ekološkog statusa u priobalnim vodama
- 1.2.5. Definicije visokog, dobrog i srednjeg ekološkog potencijala za veštačka i značajno preoblikovana vodna tela
- 1.2.6. Postupak za uspostavljanje hemijskih standarda kvaliteta od strane država članica

1.3. Monitoring ekološkog i hemijskog statusa površinskih voda

- 1.3.1. Planiranje nadzornog monitoringa
- 1.3.2. Planiranje operativnog monitoringa
- 1.3.3. Planiranje istraživačkog monitoringa
- 1.3.4. Učestalost monitoringa
- 1.3.5. Zahtevi za dodatnim monitoringom za zaštićena područja
- 1.3.6. Standardi za monitoring elemenata kvaliteta

1.4. Klasifikacija i prezentacija ekološkog statusa

- 1.4.1. Uporodivost rezultata biološkog monitoringa
- 1.4.2. Prezentacija rezultata monitoringa i klasifikacija ekološkog statusa i ekološkog potencijala
- 1.4.3. Prezentacija rezultata monitoringa i klasifikacije hemijskog statusa

2. PODZEMNA VODA

2.1. Kvantitativni status podzemne vode

- 2.1.1. Parametar za klasifikaciju kvantitativnog statusa
- 2.1.2. Definisane kvantitativnog statusa

2.2. Monitoring kvantitativnog statusa podzemne vode

- 2.2.1. Mreža za monitoring nivoa podzemne vode
- 2.2.2. Gustina mernih tačaka
- 2.2.3. Učestalost monitoringa
- 2.2.4. Tumačenje i prezentacija kvantitativnog statusa podzemne vode

2.3. Hemijski status podzemne vode

- 2.3.1. Parametri za određivanje hemijskog statusa podzemne vode
- 2.3.2. Definicija dobrog hemijskog statusa podzemne vode

2.4. Monitoring hemijskog statusa podzemne vode

- 2.4.1. Mreža za monitoring podzemne vode
- 2.4.2. Nadzorni monitoring
- 2.4.3. Operativni monitoring
- 2.4.4. Utvrđivanje trendova zagađivanja
- 2.4.5. Tumačenje i prezentacija hemijskog statusa podzemne vode

2.5. Prezentacija statusa podzemne vode

1. STATUS POVRŠINSKIH VODA

1.1. Elementi kvaliteta za klasifikaciju ekološkog statusa

1.1.1. R e k e

Biološki elementi

- Sastav i bogatstvo vodene flore
- Sastav i bogatstvo faune bentičkih beskičmenjaka
- Sastav, bogatstvo i starost riblje faune

Hidromorfološki elementi koji su od značaja za biološke elemente

- Hidrološki režim
  - količina i dinamika vodnog toka
  - veza s podzemnim vodama
- Rečni kontinuitet
- Morfološki uslovi
  - varijacija širine i dubine reke
  - struktura i sediment dna reke
  - struktura obalnog pojasa

Hemijski i fizičko-hemijski elementi koji prate biološke elemente

Opšte

- Termički uslovi
- Kiseonički režim
- Salinitet
- Status zakiseljenosti
- Nutrijenti

Specifična zagađenja

- Zagađivanje prioritnim supstancama koje se unose u vodno telo
- Zagađivanje drugim supstancama koje se u značajnim količinama unose u vodno telo

1.1.2. J e z e r a

Biološki elementi

- Sastav, bogatstvo i biomasa fitoplanktona
- Sastav i bogatstvo ostale vodene flore
- Sastav i bogatstvo faune bentičkih beskičmenjaka

Sastav, bogatstvo i starosna struktura riblje faune

Hidromorfološki elementi koji prate biološke elemente

Hidrološki režim

količina i dinamika vodenog toka

vreme zadržavanja

veza sa podzemnim vodama

Morfološki uslovi

varijacija dubine jezera

količina, struktura i sediment dna jezera

struktura obale jezera

Hemijski i fizičko-hemijski elementi koji prate biološke elemente

Opšte

Prozirnost

Termički uslovi

Kiseonički režim

Salinitet

Status zakiseljenosti

Nutrijenti

Specifična zagađenja

Zagađivanje prioritetnim supstancama koje se unose u vodno telo,

Zagađivanje ostalim supstancama koje se u velikim količinama unose u vodno telo

1.1.3. Mešovite vode

Biološki elementi

Sastav, bogatstvo i biomasa fitoplanktona

Sastav i bogatstvo ostale vodene flore

Sastav i bogatstvo faune bentičkih beskičmenjaka

Sastav i bogatstvo riblje faune

Hidromorfološki elementi koji prate biološke elemente

Morfološki uslovi

varijacija dubine

količina, struktura i sediment dna

struktura zone plime

Režim plime

slatkovodni tok

izloženost talasima

Hemijski i fizičko-hemijski uslovi koji prate biološke uslove

Opšte

Prozirnost

Termički uslovi

Kiseonički režim

Status zakiseljenosti

Nutrijenti

Specifična zagađenja

Zagađivanje prioriternim supstancama koje se unose u vodno telo,

Zagađivanje ostalim supstancama koje se u velikim količinama unose u vodno telo

1.1.4. Priobalne vode

Biološki elementi

Sastav, bogatstvo i biomasa fitoplanktona

Sastav i bogatstvo ostale vodene flore

Sastav i bogatstvo faune bentičkih beskičmenjaka

Hidromorfološki elementi koji prate biološke elemente

Morfološki uslovi

varijacija dubine

struktura i sediment priobalnog dna

struktura zone plime

Režim plime

smer dominantnih struja

izloženost talasima

Hemijski i fizičko-hemijski elementi koji prate biološke elemente

Opšte

Prozirnost

Termički uslovi

Kiseonički režim

Status zakiseljenosti

Nutrijenti

Specifična zagađenja

Zagađivanje prioriternim supstancama koje se unosi u vodno telo,

Zagađivanje ostalim supstancama koje se u velikim količinama unosi u vodno telo

1.1.5. Veštačka i značajno preoblikovana vodna tela

Na veštačka i značajno preoblikovana vodna tela primenjivaće se elementi za određivanje statusa one od četiri kategorija prirodnih voda koja im je najsličnija.

1.2. Normativne definicije za klasifikaciju ekološkog statusa

Tabela 1.2 Opšte definicije za reke, jezera, mešovite i obalne vode

Sledeći tekst daje opštu definiciju ekološkog kvaliteta. U svrhe klasifikacije, vrednosti elemenata kvaliteta ekološkog statusa za svaku kategoriju površinskih voda date su u tabelama 1.2.1 do 1.2.4.

Element	Visok status	Dobar status	Srednji status
Opšte	<p>Veoma male ili nikakve antropogene promene vrednosti fizičko-hemijskih i hidromorfoloških elemenata kvaliteta površinske vode u odnosu na vrednosti uobičajene za taj tip voda u nenarušenom stanju.</p> <p>Vrednosti bioloških elemenata kvaliteta za površinske vode odražavaju uobičajene vrednosti za taj tip voda u nenarušenom stanju i pokazuju veoma mala ili nikakva odstupanja.</p> <p>Ovo su tipsko-specifični zajednički uslovi.</p>	<p>Vrednosti bioloških elemenata kvaliteta za ovaj tip površinskih voda pokazuju niski nivo promena uzrokovanih ljudskom aktivnošću, ali samo malo odstupaju od vrednosti uobičajenih za taj tip površinskih voda u nenarušenim uslovima.</p>	<p>Vrednosti bioloških elemenata kvaliteta za taj tip površinskih voda umereno odstupaju od vrednosti uobičajenih za taj tip voda u nenarušenim uslovima. Vrednosti pokazuju umerena odstupanja usled ljudske aktivnosti, a poremećaji su znatno veći nego u uslovima dobrog statusa.</p>

Vode koje dostižu status ispod srednjeg, biće klasifikovane kao slabe ili loše.

Vode koje pokazuju znake većih promena vrednosti bioloških elemenata za taj tip površinskih voda, i u kojima relevantne biološke zajednice znatno odstupaju od uobičajenih za taj tip voda u nenarušenom stanju, klasifikuju se kao slabe.

Vode koje pokazuju jake promene vrednosti bioloških elemenata kvaliteta za taj tip površinskih voda, i u kojima su veliki delovi relevantnih bioloških zajednica uobičajenih za taj tip voda odsutni, klasifikuju se kao loše.

1.2.1. Definicije visokog, dobrog i srednjeg ekološkog statusa reka

Biološki elementi kvaliteta

Element	Visok status	Dobar status	Srednji status
Fitoplankton	Taksonomski sastav fitoplanktona odgovara potpuno ili skoro potpuno nenarušenom stanju. Prosečna zastupljenost fitoplanktona potpuno je saglasna specifičnim fizičko-hemijskim uslovima i ne menja uslove prozirnosti specifične za taj tip voda. Cvetanje planktona po učestalosti i intenzitetu saglasni su fizičko-hemijskim uslovima specifičnim za taj tip voda.	Postoje male promene u sastavu i bogatstvu planktonskih taksonomskih elemenata u odnosu na tipične zajednice. Te promene ne ukazuju na ubrzan rast algi koji bi doveo do neželjenih promena ravnoteže organizama u vodi, niti do promena fizičko-hemijskog kvaliteta vode ili sedimenta. Moguće je sporo povećanje učestalosti i intenziteta cvetanja planktona.	Sastav planktona umereno se razlikuje od tipičnih zajednica. Zastupljenost je umereno narušena i može izazvati neželjene poremećaje vrednosti drugih bioloških i fizičko-hemijskih elemenata kvaliteta. Moguće je umereno povećanje učestalosti i intenzitetu cvetanja planktona. Moguća je pojava trajnog cvetanja u letnjim mesecima.
Makrofiti i fitobentos	Taksonomski sastav odgovara potpuno ili skoro potpuno nenarušenim uslovima. Nema приметnih promena prosečne zastupljenosti makrofita i fitobentosa.	Postoje male promene u sastavu i zastupljenosti makrofita i fitobentosa u odnosu na tipične zajednice. Te promene ne ukazuju na ubrzani rast fitobentosa ili viših oblika biljnog sveta koji bi doveo do neželjenih poremećaja ravnoteže organizama u vodi, ili do promena fizičko-hemijskog kvaliteta vode ili sedimenta. Fitobentička zajednica nije izložena negativnom uticaju tufa ili prevlaka bakterija nastalih usled antropogene aktivnosti.	Sastav makrofita i fitobentosa umereno se razlikuje od tipičnih zajednica, i znatno je jače narušen nego u dobrom statusu. Očite su umerene promene prosečne zastupljenosti makrofita i fitobentosa. Fitobentička zajednica može biti ometana a u nekim područjima i potisnuta tufom ili prevlakama bakterija nastalim usled antropogenih aktivnosti.
Fauna bentičkih beskičmenjaka	Taksonomski sastav i zastupljenost odgovaraju potpuno ili skoro potpuno nenarušenim uslovima. Razmera taksonomskih elemenata osetljivih i neosetljivih na poremećaje ne pokazuje nikakve promene u odnosu na neporemećene nivoe. Stepen različitosti beskičmenjaka ne pokazuje znake promene u odnosu na neporemećene nivoe.	Postoje male promene u sastavu i zastupljenosti beskičmenjaka u odnosu na tipične zajednice. Razmera osetljivih i neosetljivih taksonomskih elemenata pokazuje lagano odstupanje od tipičnih nivoa. Stepen različitosti beskičmenjaka pokazuje lagane znake promena u odnosu na specifične nivoe.	Sastav i zastupljenost beskičmenjakaka umereno se razlikuju od tipičnih zajednica. Glavne taksonomske grupe tipičnih zajednica su odsutne. Razmera osetljivih i neosetljivih taksonomskih elemenata i stepen različitosti znatno su niži od tipičnih, izuzetno niži nego za dobar status
Riblja fauna	Sastav i bogatstvo vrsta odgovaraju potpuno ili skoro potpuno nenarušenim uslovima. Prisutne su sve tipične vrste osetljive na poremećaje. Starosna struktura ribljih zajednica pokazuje malo znakova antropogenih poremećaja i ne ukazuje na prekid u reprodukcijom ili razvojnom lancu bilo koje riblje vrste.	Postoje male promene sastava i zastupljenosti vrsta u odnosu na tipične zajednice, koje se mogu pripisati antropogenom uticaju na fizičko-hemijske i hidromorfološke elemente kvaliteta. Starosna struktura ribljih zajednica pokazuje znakove poremećaja koji se mogu pripisati antropogenom uticaju na fizičko-hemijske ili hidromorfološke elemente kvaliteta i koji, u pojedinim slučajevima ukazuju na prekid u reprodukcijom ili razvojnom procesu određene vrste, do te mere da neke starosne kategorije mogu nestati.	Sastav i zastupljenost ribljih vrsta umereno se razlikuju od tipičnih zajednica, što se može pripisati antropogenom uticaju na fizičko-hemijske ili hidromorfološke elemente kvaliteta. Starosna struktura ribljih zajednica pokazuje jače znake antropogenih poremećaja, do te mere da je umereni deo tipičnih vrsta odsutan ili veoma nisko zastupljen.

Hidromorfološki elementi kvaliteta

Element	Visok status	Dobar status	Srednji status
Hidrološki režim	Količina i dinamika protoka, vreme zadržavanja i veza s podzemnim vodama odražavaju potpuno ili skoro potpuno nenarušeno stanje.	Uslovi saglasni postizanju gore navedenih bioloških elemenata kvaliteta.	Uslovi saglasni postizanju gore navedenih bioloških elemenata kvaliteta.
Kontinuitet rečnog toka	Kontinuitet rečnog toka nije narušen antropogenim aktivnostima i dozvoljava neporemećenu migraciju akvatičnih organizama i transport sedimenta.	Uslovi saglasni postizanju gore navedenih bioloških elemenata kvaliteta.	Uslovi saglasni postizanju gore navedenih bioloških elemenata kvaliteta.
Morfološki uslovi	Forme korita, varijacije širine i dubine, brzina toka, stanje sedimenta kao i struktura i stanje priobalne zone odgovaraju potpuno ili skoro potpuno nenarušenim uslovima.	Uslovi saglasni postizanju gore navedenih bioloških elemenata kvaliteta.	Uslovi saglasni postizanju gore navedenih bioloških elemenata kvaliteta.

Fizičko – hemijski elementi kvaliteta⁽²⁹⁾

Element	Visok status	Dobar status	Srednji status
Opšti uslovi	Vrednosti fizičko-hemijskih elemenata odgovaraju potpuno ili skoro potpuno nenarušenim uslovima. Koncentracije nutrienata ostaju u granicama normalnim za neporemećene uslove. Salinitet, pH, režim kiseonika, kapacitet za neutralizaciju temperatura, ne pokazuju znake antropogenih poremećaja i ostaju u rasponu uobičajenom za nenarušene uslove.	Temperatura, režim kiseonika, pH, kapacitet za neutralizaciju kiselina ne prekoračuju nivoe koji osigurava funkcioniranje ekosistema i vrednosti određene za biološke elemente kvaliteta. Koncentracije nutrienata ne prelaze nivoe uspostavljene da osiguravaju funkcionisanje ekosistema i postizanje gore određenih vrednosti za biološke elemente kvaliteta.	Uslovi saglasni postizanju gore navedenih bioloških elemenata kvaliteta.
Specifična sintetička zagađenja	Koncentracija oko nule i barem ispod granica detekcije najnaprednijih analitičkih postupaka u opštoj praksi.	Koncentracije ne prelaze standarde određene po postupku opisanom u poglavlju 1.2.6., ne prejudicirajući Direktivu 91/414/EC i 98/8/EC (<eqs).	Uslovi saglasni postizanju gore navedenih bioloških elemenata kvaliteta.
Specifična nesintetička zagađenja	Koncentracije ostaju u rasponu uobičajenom za nenarušene uslove (osnovni nivoi – bgl)	Koncentracije ne prelaze standarde određene po postupku opisanom u poglavlju 1.2.6. ⁽³⁰⁾ ne prejudicirajući Direktivu 91/414/EC i 98/8/EC. (<eqs)	Uslovi saglasni postizanju gore navedenih bioloških elemenata kvaliteta.

⁽²⁹⁾ koriste se skraćenice: bgl – background level (osnovni nivo), eqs –environmental quality standard (standard kvaliteta životne sredine)

⁽³⁰⁾ Primena standarda po ovom protokolu ne zahteva smanjenje koncentracije zagađenja ispod osnovnog nivoa (EQS>bgl)

1.2.2. Definicije visokog, dobrog i srednjeg ekološkog statusa jezera

Biološki elementi kvaliteta

Element	Visok status	Dobar status	Srednji status
Fitoplankton	Taksonomski sastav i zastupljenost fitoplanktona odgovara potpuno ili skoro potpuno nenarušenim uslovima. Prosečna biomasa fitoplanktona potpuno je saglasna specifičnim fizičko-hemijskim uslovima i ne menja uslove prozirnosti specifične za taj tip voda. Cvetanje planktona po učestalosti i intenzitetu saglasni su fizičko-hemijskim uslovima specifičnim za taj tip.	Postoje male promene u sastavu i bogatstvu planktonskih taksonomskih elemenata u odnosu na tipične zajednice. Te promene ne ukazuju na ubrzan rast algi koji bi doveo do neželjenih promena ravnoteže organizama u vodi, niti do promena fizičko-hemijskog kvaliteta vode ili sedimenta. Moguće je sporo povećanje učestalosti i intenziteta cvetanja planktona.	Sastav i zastupljenost planktona umereno se razlikuje od tipičnih zajednica. Biomasa je umereno narušena i može izazvati neželjene poremećaje u slučaju drugih bioloških i fizičko-hemijskih elemenata kvaliteta. Moguće je umereno povećanje učestalosti i intenzitetu cvetanja planktona. Moguća je pojava trajnog cvetanja u letnjim mesecima.
Makrofiti i fitobentos	Taksonomski sastav odgovara potpuno ili skoro potpuno nenarušenim uslovima. Nema primetnih promena prosečne zastupljenosti makrofita i fitobentosa.	Postoje male promene u sastavu i zastupljenosti makrofita i fitobentosa u odnosu na tipične zajednice. Te promene ne ukazuju na ubrzan rast fitobentosa ili viših oblika biljnog sveta koji bi doveo do neželjenih poremećaja ravnoteže organizama u vodi, ili do promena fizičko-hemijskog kvaliteta vode ili sedimenta. Fitobentička zajednica nije izložena negativnom uticaju tufa ili prevlaka bakterija nastalih usled antropogene aktivnosti.	Sastav makrofita i fitobentosa umereno se razlikuje od tipičnih zajednica, i znatno je jače narušen nego u dobrom statusu. Očite su umerene promene prosečne zastupljenosti makrofita i fitobentosa. Fitobentička zajednica može biti ometana a u nekim područjima i potisnuta tufom ili prevlakama bakterija nastalih usled antropogenih aktivnosti.
Fauna bentičkih beskičmenjaka	Taksonomski sastav i zastupljenost odgovaraju potpuno ili skoro potpuno nenarušenim uslovima. Razmera taksonomskih elemenata osetljivih i neosetljivih na poremećaje ne pokazuje nikakve promene u odnosu na neporemećene nivoe. Stepen različitosti beskičmenjaka ne pokazuje znake promene u odnosu na neporemećene nivoe.	Postoje male promene u sastavu i zastupljenosti beskičmenjaka u odnosu na tipične zajednice. Razmera osetljivih i neosetljivih taksonomskih elemenata pokazuje lagano odstupanje od tipičnih nivoa. Stepen različitosti beskičmenjaka pokazuje lagane znake promena u odnosu na specifične nivoe.	Sastav i zastupljenost beskičmenjakaka umereno se razlikuju od tipičnih zajednica. Glavne taksonomske grupe tipičnih zajednica su odsutne. Razmera osetljivih i neosetljivih taksonomskih elemenata i stepen različitosti znatno su niži od tipičnih, izuzetno niži nego za dobar status.
Riblja fauna	Sastav i bogatstvo vrsta odgovaraju potpuno ili skoro potpuno nenarušenim uslovima. Prisutne su sve tipične vrste osetljive na poremećaje. Starosna struktura ribljih zajednica pokazuje malo znakova antropogenih poremećaja i ne ukazuje na prekid u reprodukcijom ili razvojnom lancu bilo koje riblje vrste.	Postoje male promene sastava i zastupljenosti vrsta u odnosu na tipične zajednice, koje se mogu pripisati antropogenom uticaju na fizičko-hemijske i hidromorfološke elemente kvaliteta. Starosna struktura ribljih zajednica pokazuje znake poremećaja koji se mogu pripisati antropogenom uticaju na fizičko-hemijske ili hidromorfološke elemente kvaliteta i koji, u pojedinim slučajevima ukazuju na prekid u reprodukcijom ili razvojnom procesu određene vrste, do te mere da neke starosne kategorije mogu nestati.	Sastav i zastupljenost ribljih vrsta umereno se razlikuju od tipičnih zajednica, što se može pripisati antropogenom uticaju na fizičko-hemijske ili hidromorfološke elemente kvaliteta. Starosna struktura ribljih zajednica pokazuje jače znake antropogenih poremećaja, do te mere da je umereni deo tipičnih vrsta odsutan ili veoma nisko zastupljen.

Hidromorfološki elementi kvaliteta

Element	Visok status	Dobar status	Srednji status
Hidrološki režim	Količina i dinamika protoka, vreme zadržavanja i veza s podzemnim vodama odražavaju potpuno ili skoro potpuno nenarušeno stanje.	Uslovi saglasni postizanju gore navedenih bioloških elemenata kvaliteta.	Uslovi saglasni postizanju gore navedenih bioloških elemenata kvaliteta.
Morfološki uslovi	Varijacije dubine jezera, količina i struktura sedimenta kao i struktura i stanje obalne zone jezera odgovaraju potpuno ili skoro potpuno nenarušenim uslovima.	Uslovi saglasni postizanju gore navedenih bioloških elemenata kvaliteta.	Uslovi saglasni postizanju gore navedenih bioloških elemenata kvaliteta.

Fizičko – hemijski elementi kvaliteta⁽¹⁾

Element	Visok status	Dobar status	Srednji status
Opšti uslovi	Vrednosti fizičko–hemijskih elemenata odgovaraju potpuno ili skoro potpuno nenarušenim uslovima. Koncentracije nutrienata ostaju u granicama normalnim za neporemećene uslove. Salinitet, pH, režim kiseonika, kapacitet za neutralizaciju temperatura ne pokazuju znake antropogenih poremećaja i ostaju u rasponu uobičajenom za nenarušene uslove.	Temperatura, režim kiseonika, pH, kapacitet za neutralizaciju kiselina ne prekoračuju nivoe koji osigurava funkcioniranje ekosistema i vrednosti određene za biološke elemente kvaliteta. Koncentracije nutrienata ne prelaze nivoe uspostavljene da osiguravaju funkcionisanje ekosistema i postizanje gore određenih vrednosti za biološke elemente kvaliteta.	Uslovi saglasni postizanju gore navedenih bioloških elemenata kvaliteta.
Specifična sintetička zagađenja	Koncentracija oko nule i barem ispod granica detekcije najnaprednijih analitičkih postupaka u opštoj praksi.	Koncentracije ne prelaze standarde određene po postupku opisanom u poglavlju 1.2.6., ne prejudicirajući Direktivu 91/414/EC i 98/8/EC (<eqs).	Uslovi saglasni postizanju gore navedenih bioloških elemenata kvaliteta.
Specifična nesintetička zagađenja	Koncentracije ostaju u rasponu uobičajenom za nenarušene uslove (osnovni nivoi – bgl)	Koncentracije ne prelaze standarde određene po postupku opisanom u poglavlju 1.2.6 ⁽²⁾ ne prejudicirajući Direktivu 91/414/EC i 98/8/EC. (<eqs)	Uslovi saglasni postizanju gore navedenih bioloških elemenata kvaliteta.

⁽¹⁾ koriste se skraćenice: bgl – background level (osnovni nivo), eqs –environmental quality standard (standard kvaliteta životne sredine)

⁽²⁾ Primena standarda po ovom protokolu ne zahteva smanjenje koncentracije zagađenja ispod osnovnog nivoa (EQS>bgl)

1.2.3. Definicije visokog, dobrog i srednjeg ekološkog statusa mešovityh voda

Biološki elementi kvaliteta

Element	Visok status	Dobar status	Srednji status
Fitoplankton	Taksonomski sastav i zastupljenost fitoplanktona odgovara potpuno ili skoro potpuno nenarušenom stanju. Prosečna biomasa fitoplanktona potpuno je saglasna specifičnim fizičko-hemijskim uslovima i ne menja uslove prozirnosti specifične za taj tip voda. Cvetanje planktona po učestalosti i intenzitetu saglasni su fizičko-hemijskim uslovima specifičnim za taj tip.	Postoje male promene u sastavu i bogatstvu planktonskih taksonomskih elemenata u odnosu na tipične zajednice. Te promene ne ukazuju na ubrzan rast algi koji bi doveo do neželjenih promena ravnoteže organizama u vodi, niti do promena fizičko-hemijskog kvaliteta vode ili sedimenta. Moguće je sporo povećanje učestalosti i intenziteta cvetanja planktona.	Sastav i zastupljenost planktona umereno se razlikuje od tipičnih zajednica. Biomasa je umereno narušena i može izazvati neželjene poremećaje u slučaju drugih bioloških i fizičko-hemijskih elemenata kvaliteta. Moguće je umereno povećanje učestalosti i intenziteta cvetanja planktona. Moguća je pojava trajnog cvetanja u letnjim mesecima.
Makroalge	Taksonomski sastav makroalgi odgovara nenarušenim uslovima. Nema primetnih promena prosečne zastupljenosti makroalgi usled ljudske aktivnosti.	Postoje male promene u sastavu i zastupljenosti makroalgi u odnosu na tipične zajednice. Te promene ne ukazuju na ubrzan rast fitobentosa ili viših oblika biljnog sveta koji bi doveo do neželjenih poremećaja ravnoteže organizama u vodi, ili do promena fizičko-hemijskog kvaliteta vode ili sedimenta.	Sastav makroalgi umereno se razlikuje od tipičnih zajednica, i znatno je jače narušen nego u dobrom statusu. Očite su umerene promene prosečne zastupljenosti makroalgi i može rezultirati nepoželjnim poremećajem u bilansu organizama prisutnih u vodnom telu u vodi
Angiospermi	Taksonomski sastav odgovara potpuno ili skoro potpuno nenarušenim uslovima. Nema uočljivih promena u zastupljenosti angiosperma usled antropogenih aktivnosti.	Postoje male promene u sastavu angiospermi u odnosu na tipične zajednice. Zastupljenost angiospermi pokazuje lagane znake poremećaja.	Sastav angiospermi umereno se razlikuju od tipičnih zajednica i značajno su više poremećene nego u dobrom statusu. Umerene su promene u zastupljenosti angiospermi.
Fauna bentičkih beskičmenjaka	Nivo raznovrsnosti i zastupljenosti beskičmenjaka je u rasponu uobičajenom za nenarušeno stanje. Prisutni su svi taksonomski elementi osetljivi na poremećaje, uobičajeni za nenarušeno stanje.	Nivo raznovrsnosti i zastupljenosti beskičmenjaka je malo izvan uobičajenog za tipično stanje. Prisutna je većina osetljivih taksonomskih elemenata tipičnih zajednica.	Nivo raznovrsnosti i zastupljenosti umereno odstupa od raspona uobičajenog za tipično stanje. Prisutni su taksonomski elementi koji ukazuju na zagađenje. Većina osetljivih taksonomskih elemenata tipičnih zajednica je odsutna.
Riblja fauna	Sastav i zastupljenost vrsta je konsistentna sa nenarušenim uslovima.	Brojnost vrsta osetljivih na poremećaje pokazuje manje znake odstupanja od tipičnog stanja, koji se mogu pripisati antropogenom utjecaju na fizičko-hemijske ili hidromorfološke elemente kvaliteta.	Umereno srazmeran deo specifično zastupljenih osetljivih vrsta je odsutan kao rezultat antropogenih aktivnosti na fizičko-hemijske ili hidromorfološke elemente kvaliteta.

Hidromorfološki elementi kvaliteta

Element	Visok status	Dobar status	Srednji status
Režim plime i oseke	Režim protoka slatke vode potpuno ili skoro potpuno odgovara nenarušenom stanju.	Uslovi saglasni postizanju gore navedenih bioloških elemenata kvaliteta.	Uslovi saglasni postizanju gore navedenih bioloških elemenata kvaliteta.
Morfološki uslovi	Varijacije dubine, količina i struktura sedimenta kao i struktura i stanje unutar zone plime i oseke odgovaraju potpuno ili skoro potpuno nenarušenim uslovima.	Uslovi saglasni postizanju gore navedenih bioloških elemenata kvaliteta.	Uslovi saglasni postizanju gore navedenih bioloških elemenata kvaliteta.

Fizičko – hemijski elementi kvaliteta⁽¹⁾

Element	Visok status	Dobar status	Srednji status
Opšti uslovi	Vrednosti fizičko–hemijskih elemenata odgovaraju potpuno ili skoro potpuno nenarušenim uslovima. Koncentracije nutrienata ostaju u granicama normalnim za neporemećene uslove. Temperatura, režim kiseonika i transparentnost ne pokazuju znake antropogenih poremećaja i ostaju u rasponu uobičajenom za nenarušene uslove.	Temperatura, režim kiseonika i transparentnost ne prekoračuju nivoe koji osigurava funkcioniranje ekosistema i vrednosti određene za biološke elemente kvaliteta. Koncentracije nutrienata ne prelaze nivoe uspostavljene da osiguravaju funkcionisanje ekosistema i postizanje gore određenih vrednosti za biološke elemente kvaliteta.	Uslovi saglasni postizanju gore navedenih bioloških elemenata kvaliteta.
Specifična sintetička zagađenja	Koncentracija oko nule i barem ispod granica detekcije najnaprednijih analitičkih postupaka u opštoj praksi.	Koncentracije ne prelaze standarde određene po postupku opisanom u poglavlju 1.2.6., ne prejudicirajući Direktivu 91/414/EC i 98/8/EC (<eqs).	Uslovi saglasni postizanju gore navedenih bioloških elemenata kvaliteta.
Specifična nesintetička zagađenja	Koncentracije ostaju u rasponu uobičajenom za nenarušene uslove (osnovni nivoi – bgl)	Koncentracije ne prelaze standarde određene po postupku opisanom u poglavlju 1.2.6. ⁽²⁾ ne prejudicirajući Direktivu 91/414/EC i 98/8/EC. (<eqs)	Uslovi saglasni postizanju gore navedenih bioloških elemenata kvaliteta.

⁽¹⁾ koriste se skraćenice: bgl – background level (osnovni nivo), eqs –environmental quality standard (standard kvaliteta životne sredine)

⁽²⁾ Primena standarda po ovom protokolu ne zahteva smanjenje koncentracije zagađenja ispod osnovnog nivoa (EQS>bgl)

1.2.4. Definicije visokog, dobrog i srednjeg statusa priobalnih voda

Biološki elementi kvaliteta

Element	Visok status	Dobar status	Srednji status
Fitoplankton	Sastav i zastupljenost fitoplanktona odgovara potpuno ili skoro potpuno nenarušenom stanju. Prosečna biomasa fitoplanktona potpuno je saglasna specifičnim fizičko-hemijskim uslovima i ne menja uslove prozirnosti specifične za taj tip voda. Cvetanje planktona po učestalosti i intenzitetu saglasni su fizičko-hemijskim uslovima specifičnim za taj tip.	Postoje male promene u sastavu i bogatstvu planktonskih taksonomskih elemenata u odnosu na tipične zajednice. Te promene ne ukazuju na ubrzan rast algi koji bi doveo do neželjenih promena ravnoteže organizama u vodi, niti do promena kvaliteta vode. Moguće je sporo povećanje učestalosti i intenziteta cvetanja planktona.	Sastav i zastupljenost planktona umereno se razlikuje od tipičnih zajednica. Biomasa algi je znatno izvan obima za specifične uslove i može izazvati neželjene poremećaje u slučaju drugih bioloških elemenata kvaliteta. Moguće je umereno povećanje učestalosti i intenzitetu cvetanja planktona. Moguća je pojava trajnog cvetanja u letnjim mesecima.
Makroalge i angiospermi	Prisutne su sve makroalge i angiospermi osetljivi na poremećaje, uobičajeni za nenarušeno stanje. Nivo prekrivnosti algama i zastupljenost angiospermi odgovara nenarušenom stanju.	Prisutna je većina osetljivih makroalgi i angiospermi uobičajenih za nenarušeno stanje. Nivo prekrivnosti algama i zastupljenost angiospermi pokazuju lagane znake poremećaja.	Određen broj vrsta osetljivih makroalgi i angiospermi je odsutan. Nivo prekrivnosti algama i zastupljenost angiospermi umereno su poremećeni i mogu dovesti do narušavanja ravnoteže organizama prisutnih u vodi.
Fauna bentičkih beskičmenjaka	Nivo raznovrsnosti i zastupljenosti beskičmenjaka je u rasponu uobičajenom za nenarušeno stanje. Prisutni su svi taksonomski elementi osetljivi na poremećaje, uobičajeni za nenarušeno stanje.	Nivo raznovrsnosti i zastupljenosti beskičmenjaka je malo izvan uobičajenog za tipično stanje. Prisutna je većina osetljivih taksonomskih elemenata tipičnih zajednica.	Nivo raznovrsnosti i zastupljenosti umereno odstupa od raspona uobičajenog za tipično stanje. Prisutni su taksonomski elementi koji ukazuju na zagađenje. Većina osetljivih taksonomskih elemenata tipičnih zajednica je odsutna.

Hidromorfološki elementi kvaliteta

Element	Visok status	Dobar status	Srednji status
Režim plime i oseke	Režim proticaja slatke vode i brzina dominantne struje potpuno ili skoro potpuno odgovaraju nenarušenom stanju	Uslovi saglasni postizanju gore navedenih bioloških elemenata kvaliteta.	Uslovi saglasni postizanju gore navedenih bioloških elemenata kvaliteta.
Morfološki uslovi	Varijacije dubine, količina i struktura sedimenta kao i struktura i stanje unutar zone plime i oseke odgovaraju potpuno ili skoro potpuno nenarušenim uslovima.	Uslovi saglasni postizanju gore navedenih bioloških elemenata kvaliteta.	Uslovi saglasni postizanju gore navedenih bioloških elemenata kvaliteta.

Fizičko – hemijski elementi kvaliteta⁽¹⁾

Element	Visok status	Dobar status	Srednji status
Opšti uslovi	Vrednosti fizičko–hemijskih elemenata odgovaraju potpuno ili skoro potpuno nenarušenim uslovima. Koncentracije nutrienata ostaju u granicama normalnim za neporemećene uslove. Temperatura, režim kiseonika i transparentnost ne pokazuju znake antropogenih poremećaja i ostaju u rasponu uobičajenom za nenarušene uslove.	Temperatura, režim kiseonika i transparentnost ne prekoračuju nivoe koji osigurava funkcioniranje ekosistema i vrednosti određene za biološke elemente kvaliteta. Koncentracije nutrienata ne prelaze nivoe uspostavljene da osiguravaju funkcionisanje ekosistema i postizanje gore određenih vrednosti za biološke elemente kvaliteta.	Uslovi saglasni postizanju gore navedenih bioloških elemenata kvaliteta.
Specifična sintetička zagađenja	Koncentracija oko nule i barem ispod granica detekcije najnaprednijih analitičkih postupaka u opštoj praksi.	Koncentracije ne prelaze standarde određene po postupku opisanom u poglavlju 1.2.6., ne prejudicirajući Direktivu 91/414/EC i 98/8/EC (<eqs).	Uslovi saglasni postizanju gore navedenih bioloških elemenata kvaliteta.
Specifična nesintetička zagađenja	Koncentracije ostaju u rasponu uobičajenom za nenarušene uslove (osnovni nivoi – bgl)	Koncentracije ne prelaze standarde određene po postupku opisanom u poglavlju 1.2.6 ⁽²⁾ ne prejudicirajući Direktivu 91/414/EC i 98/8/EC. (<eqs)	Uslovi saglasni postizanju gore navedenih bioloških elemenata kvaliteta.

⁽¹⁾ : koriste se skraćenice: bgl – background level (osnovni nivo), eqs –environmental quality standard (standard kvaliteta životne sredine)

⁽²⁾ Primena standarda po ovom protokolu ne zahteva smanjenje koncentracije zagađenja ispod osnovnog nivoa (EQS>bgl)

1.2.5. Definicije maksimalnog, dobrog i srednjeg ekološkog potencijala za značajno preoblikovana ili veštačka vodna tela

Element	Maksimalni ekološki potencijal	Dobar ekološki potencijal	Srednji ekološki potencijal	
Biološki	Vrednosti relevantnih bioloških elemenata kvaliteta odražavaju, koliko je to moguće, stanje uobičajeno za najbliže uporediv tip vodnog tela površinskih voda, u datim fizičkim uslovima koji proizlaze iz veštački stvorenih ili značajno preoblikovanih karakteristika vodnog tela.	Ima manjih promena vrednosti relevantnih bioloških elemenata kvaliteta u poređenju sa vrednostima za maksimalni ekološki potencijal.	Ima umerenih promena vrednosti relevantnih bioloških elemenata kvaliteta u poređenju sa vrednostima za maksimalni ekološki potencijal. Vrednosti znatno više odstupaju od onih koji su u nalazu kod dobrog statusa.	
Hidromorfološki	Hidromorfološki uslovi konsistentni sa uticajima na telo površinske vode usled veštački stvorenih ili značajno preoblikovanih karakteristika, a pošto su preduzete sve mere za ublažavanje stanja, kako bi se osiguralo najbolja aproksimacija ekološkom kontinuumu, posebno uvažavajući migracije faune i odgovarajuća mrestilišta i gnezdišta.	Uslovi saglasni postizanju gore navedenih bioloških elemenata kvaliteta.	Uslovi saglasni postizanju gore navedenih bioloških elemenata kvaliteta.	
Fizikohemijski	Opšti uslovi	Vrednosti za fizičko-hemijske elemente su u rasponu utvrđenom tako da se osigurava funkcioniranje ekosistema i postizanje vrednosti bioloških elemenata kvaliteta. Temperatura i pH ne izlaze iz utvrđenih raspona koji omogućuju funkcionisanje ekosistema i postizanje vrednosti bioloških elemenata. Koncentracije nutrienata ne prelaze nivoe uspostavljene da osiguraju funkcionisanje ekosistema i postizanje vrednosti specificirane gore za biološke elemente kvaliteta.	Uslovi saglasni postizanju gore navedenih bioloških elemenata kvaliteta.	
	specifična sintetička zagađenja	Koncentracija oko nule i barem ispod granica detekcije najnaprednijih analitičkih postupaka u opštoj praksi.	Koncentracije ne prelaze standarde određene po postupku opisanom u poglavlju 1.2.6., ne prejudicirajući Direktivu 91/414/EC i 98/8/EC (<eqs).	Uslovi saglasni postizanju gore navedenih bioloških elemenata kvaliteta.
	Specifična nesintetička zagađenja	Koncentracije ostaju u rasponu uobičajenom za nenarušene uslove koji odgovaraju za najbliže uporediv tip površinskih voda veštačkom ili značajno preoblikovanom telu (osnovni nivoi – bgl)	Koncentracije ne prelaze standarde određene po postupku opisanom u poglavlju 1.2.6 ⁽¹⁾ ne prejudicirajući Direktivu 91/414/EC i 98/8/EC. (<eqs)	Uslovi saglasni postizanju gore navedenih bioloških elemenata kvaliteta.

⁽¹⁾ Primena standarda po ovom protokolu ne zahteva smanjenje koncentracije zagađenja ispod osnovnog nivoa.

1.2.6. Postupak za uspostavljanje hemijskih standarda kvaliteta od strane država članica

Pri izvođenju standarda kvaliteta životne sredine za zagađenja iz tačaka 1 - 9 Aneksa VII a radi zaštite akvatičnog živog sveta, države članice postupaće saglasno dole navedenim odredbama. Standardi se mogu određivati za vodu, sediment ili biotu.

Potrebno je pribaviti, gde je to moguće, kako trenutne podatke tako i periodične podatke za niže navedene taksonomske elemente relevantne za dotični tip vodnog tela; kao i za druge taksonomske elemente za koje su dostupni podaci. "Osnovni komplet" taksonomskih elemenata uključuje:

- alge i/ili makrofite
- dafnije ili reprezentativne organizme za slane vode
- ribe

Postavljanje standarda kvaliteta životne sredine

Za postavljanje maksimalne prosečne godišnje koncentracije, uvodi se sledeća procedura:

- (i) države članice će utvrditi odgovarajuće faktore sigurnosti za svaki slučaj, saglasno prirodi i kvalitetu raspoloživih podataka i uputstava iz Tehničkog vodiča uz Direktivu 93/67/EC o proceni rizika za novo registrovane supstance, član 3.3.1, deo II i Pravilnika Komisije (EC) br. 1488/94 o oceni rizika za važeće supstance, kao i faktore sigurnosti navedene u sledećoj tabeli:

	Faktor sigurnosti
Bar jedan akutni L(E)C ₅₀ za svaki od tri trofična nivoa iz osnovnog seta	1000
Jedan hronični NOEC (riba ili dafnija, ili reprezentativni organizam za slane vode)	100
Dva hronična NOEC od vrsta koje predstavljaju dva trofična nivoa (riba i/ili dafnija, ili reprezentativni organizam za slane vode i/ili alge)	50
Hronični NOEC iz najmanje tri vrste (obično riba, dafnija ili reprezentativni organizam za slane vode i alge) koji predstavljaju tri trofička nivoa	10
Ostali slučajevi, uključujući podatke sa terena ili modele ekosistema koji omogućuju preciznije izračunavanje i precizniju primenu faktora sigurnosti	ocena od slučaja do slučaja

- (ii) gde postoje podaci o postojanosti i bioakumulaciji, treba ih uzeti u obzir pri postavljanju konačne vrednosti standarda kvaliteta životne sredine;

- (iii) tako izvedeni standard treba uporediti s bilo kojim od dokaza iz analiza na terenu. Ako se pojave anomalije, postupak izvođenja standarda treba revidovati da bi se omogućilo preciznije izračunavanje faktora sigurnosti;
- (iv) dobijeni standard treba podvrći reviziji i konsultacijama sa javnošću, kako bi se omogućilo preciznije izračunavanje faktora sigurnosti.

1.3. Monitoring ekološkog i hemijskog statusa površinskih voda

Mreža za monitoring površinskih voda uspostaviće se saglasno zahtevima iz čl. 8. Mreža će se uspostaviti tako da osigura celovit i sveobuhvatan pregled ekološkog i hemijskog statusa u svakom rečnom slivu, kao i da omogući klasifikaciju vodnih tela u pet klasa u skladu sa normativnim definicijama iz poglavlja 1.2. Države članice će osigurati karte u planu upravljanja rečnim slivom na kojima će se prikazati mreža za monitoring površinskih voda.

Na osnovu karakterizacije i procene uticaja sprovedenih u skladu sa čl. 5 i Aneksom II, države članice će za svaki period na koji se odnosi plan upravljanja rečnim slivom, uspostaviti programe nadzornog i operativnog monitoringa. U pojedinim slučajevima države članice će možda imati potrebu za uspostavljanje i programa istraživačkog monitoringa.

Države članice će, takođe, pratiti parametre koji su indikativni za status svakog relevantnog elementa kvaliteta. Pri izboru pokazatelja za biološke elemente kvaliteta, države članice će utvrditi odgovarajući taksonomski nivo potreban za postizanje odgovarajuće pouzdanosti i preciznosti u klasifikovanju elemenata kvaliteta. U Planu će biti navedene procene nivoa pouzdanosti i preciznosti rezultata koje daju programi monitoringa.

1.3.1. Planiranje nadzornog monitoringa

Cilj

Države članice će uspostaviti program nadzornog monitoringa radi pribavljanja informacije za:

- dopunu i vrednovanje postupka ocene uticaja prema detaljima Aneksa II,
- efikasno planiranje budućih programa monitoringa,
- ocene dugoročnih promena prirodnih uslova i
- ocene dugoročnih promena uzrokovanih intenzivnim ljudskim aktivnostima.

Rezultati takvog monitoringa biće pregledani i iskorišćavani, u kombinaciji s postupkom ocene uticaja opisanim u Aneksu II, pri određivanju zahteva za programe monitoringa u važećem i narednim planovima upravljanja rečnim slivom.

Izbor mernih mesta za monitoring

Nadzorni monitoring vršiće se na dovoljnom broju vodnih tela površinskih voda da bi se omogućila ocena sveukupnog statusa površinskih voda u svakom slivu ili podslivu vodnog područja. Pri izboru ovih vodnih tela države članice moraju osigurati da se odaberu profili gde je:

- protok značajan za vodno područje kao celinu uključujući profile na velikim rekama čiji je sliv veći od 2.500 km²,
- količina prisutne vode značajna za vodno područje uključujući velika jezera i akumulacije,
- velika vodna tela koja prelaze granicu države članice,
- merna mesta utvrđena po Odluci o razmeni informacija 77/795/EEC, i na onim mestima gde se zahteva procena opterećenja vodnog tela od zagađenja koje se prenosi preko granica države članice, i koje se unosi u morsku sredinu.

Izbor elemenata kvaliteta

Nadzorni monitoring će se vršiti za svako merno mesto monitoringa za period od jedne godine u toku važenja predmetnog plana upravljanja, i to za:

- parametre indikativne za sve biološke elemente kvaliteta,
- parametre indikativne za sve hidromorfološke elemente kvaliteta,
- parametre indikativne za sve fizičko-hemijske elemente kvaliteta,
- prioritetnu grupu zagađenja koja se ispuštaju u slivove ili podslivove i
- ostala zagađenja koja se ispuštaju u značajnim količinama u rečne slivove ili podslivove,

osim ako je ranije sprovedeni nadzorni monitoring pokazao da je to vodno telo postiglo dobar status i da prema pregledu uticaja ljudskih aktivnosti saglasno Aneksu II, nema znakova da se taj uticaj promenio. U takvim slučajevima nadzorni monitoring će se sprovoditi jedanput svakog trećeg plana upravljanja rečnim slivom.

1.3.2. Planiranje operativnog monitoringa

Operativni monitoring se sprovodi radi:

- utvrđivanja statusa onih vodnih tela kod kojih je ustanovljen rizik da neće moći da zadovolje ciljeve životne sredine, i
- ocene promena statusa takvih vodnih tela pri sprovođenju programa mera.

Program se može dopunjavati tokom sprovođenja plana upravljanja u svetlu informacija dobijenih kao rezultat zahteva iz Aneksa II ili ovog Aneksa, a posebno radi smanjenja učestalosti tamo gdje se pokaže da uticaj nije značajan ili da je pritisak otklonjen.

Izbor mernih mesta za monitoring

Operativni monitoring sprovodiće se na onim vodnim telima za koje se pokaže, na osnovu ocene uticaja sprovedene u skladu sa Aneksom II ili na osnovu nadzornog monitoringa, da kod njih postoji rizik da neće zadovoljiti ciljeve

životne sredine iz čl. 4 i na vodnim telima u koje se ispuštaju supstance s prioritetne liste. Merna mesta monitoringa za supstance sa prioritetne liste odabiraće se prema regulativi koja utvrđuje relevantni standard kvaliteta životne sredine. U svim ostalim slučajevima, uključujući i supstance s prioritetne liste za koje nisu data posebna uputstva u regulativi, merna mesta za monitoring biraju se prema sledećem:

- za vodna tela izložena pritisku jačeg koncentrisanog izvora zagađivanja, treba odrediti na svakom vodnom telu dovoljan broj mernih mesta za ocenu veličine i uticaja koncentrisanog izvora. Za vode izložene pritisku više koncentrisanih izvora, mogu se izabrati merna mesta monitoringa za ocenu veličine i uticaja od tih pritisaka u celini,
- za vodna tela koja su ugrožena jakim rasutim izvorima zagađivanja, treba odrediti dovoljno mernih mesta na izabranim vodnim telima za ocenu veličine i uticaja pritiska iz rasutih izvora zagađivanja. Izbor vodnih tela biće reprezentativan za odgovarajući rizik pojave pritisaka iz rasutih izvora i za odgovarajući rizik nepostizanja dobrog statusa površinskih voda,
- za vode izložene riziku od jačeg hidromorfološkog pritiska, treba odrediti dovoljno mernih mesta na izabranim vodnim telima za ocenu veličine i uticaja hidromorfoloških pritisaka. Izbor vodnih tela biće indikovao ocenom ukupnog uticaja hidromorfoloških pritisaka kojima su vode izložene.

Izbor elemenata kvaliteta

Radi ocenjivanja veličine pritisaka kojima su vodna tela površinske vode izložena, države članice će pratiti one elemente kvaliteta koji ukazuju na te pritiske. Radi ocenjivanja uticaja tih pritisaka, države članice će, kao relevantne, pratiti:

- parametre indikativne za biološke elemente kvaliteta, ili elemente najosetljivije na pritiske kojima su vodna tela izložena,
- sve ispuštene supstance sa prioritetne liste i druga zagađenja ispuštana u znatnim količinama,
- parametre indikativne za hidromorfološke elemente kvaliteta koji su najosetljiviji za utvrđeni pritisak.

1.3.3. Planiranje istraživačkog monitoringa

Cilj

Istraživački monitoring će se sprovoditi:

- tamo gde razlozi prekoračenja graničnih vrednosti nisu poznati,

- tamo gde nadzorni monitoring ukazuje da za određeno vodno telo ima malo izgleda za dostizanje ciljeva iz čl. 4, a operativni monitoring još nije uspostavljen, kako bi se utvrdili razlozi zašto vodno telo ne postiže ciljeve životne sredine, ili
- radi utvrđivanja veličine i uticaja slučajnog zagađivanja,

i dostavljaće informacije za uspostavljanje programa mera za postizanje ciljeva životne sredine i određivanje specifičnih mera za otklanjanje posledica iznenadnog zagađivanja.

1.3.4. Učestalost monitoringa

U toku nadzornog monitoringa, treba primeniti učestalost praćenja parametara fizičko-hemijskih karakteristika kvaliteta prema navodima iz donje tabele, osim ako se na osnovu tehničkog znanja i stručnog mišljenja mogu opravdati duži intervali. Monitoring bioloških i hidromorfoloških elemenata treba sprovesti bar jedanput u periodu nadzornog monitoringa.

Kod operativnog monitoringa, učestalost potrebnu za svaki parametar određivaće države članice tako da obezbede dovoljno podataka za pouzdanu ocenu relevantnog elementa kvaliteta. Orijentacije radi, monitoring bi trebalo vršiti u intervalima ne većim od navedenih u donjoj tabeli, osim ako tehničko znanje i stručno mišljenje ne opravdavaju primenu dužih intervala.

Učestalost monitoringa odabiraće se tako da omogući prihvatljiv stepen pouzdanosti i preciznosti. Ocena pouzdanosti i preciznosti korišćenog monitoring sistema biće date u planu upravljanja rečnim slivom.

Pri izboru učestalosti monitoringa treba uzeti u obzir i promenljivost pokazatelja kako usled prirodnih, tako i usled antropogenih uslova. Vreme kada se sprovodi monitoring treba odabrati tako da se na minimum smanji uticaj sezonskih varijacija na rezultat, i da se na taj način osigura da rezultati zaista odražavaju promene u vodnom telu koji su rezultat antropogenog pritiska. Da bi se to postiglo, tamo gde je to potrebno, treba sprovesti dopunski monitoring u različitim godišnjim dobima u istoj godini.

Element kvaliteta	Reke	Jezera	Mešovite	Priobalne
Biološki				
Fitoplankton	6 meseci	6 meseci	6 meseci	6 meseci
Ostala vodena flora	3 godine	3 godine	3 godine	3 godine
Makro beskičmenjaci	3 godine	3 godine	3 godine	3 godine
Ribe	3 godine	3 godine	3 godine	
Hidromorfološki				
Kontinuitet	6 godina			

Hidrologija	stalno			
Morfologija	6 godina	6 godina	6 godina	6 godina
Fizičko – hemijski				
Termalni uslovi	3 meseca	3 meseca	3 meseca	3 meseca
Režim kiseonika	3 meseca	3 meseca	3 meseca	3 meseca
Salinitet	3 meseca	3 meseca	3 meseca	
Hranjive supstance	3 meseca	3 meseca	3 meseca	3 meseca
Kiselost	3 meseca	3 meseca		
Ostala zagađenja	3 meseca	3 meseca	3 meseca	3 meseca
Prioritetne supstance	1 mesec	1 mesec	1 mesec	1 mesec

1.3.5. Zahtevi za dodatnim monitoringom za zaštićena područja

Gore zahtevani programi monitoringa biće dopunjeni kako bi se ispuniti sledeći zahtevi:

Zahvati vode za piće

Vodna tela površinskih voda, planirana prema čl. 7, koja obezbeđuju prosečno dnevno više od 100 m³, biće određena za monitoring i biće podvrgnuta dodatnom monitoringu kako bi mogla udovoljiti zahtevima tog člana. Takva vodna tela će biti kontrolisana za sve ispuštene prioritetne supstance i druge supstance koje se ispuštaju u vode u znatnim količinama i koje bi mogle uticati na status dotičnog vodnog tela, a koje su inače kontrolisane po odredbama Direktive o vodi za piće. Monitoring će se sprovoditi učestalošću određenom u nastavku:

Broj korisnika	Učestalost
<10 000	4 puta godišnje
10 000 do 30 000	8 puta godišnje
>30 000	12 puta godišnje

Područja zaštićenih staništa i vrsta

Vodna tela koja formiraju ova područja biće uključena u programe operativnog monitoringa, kada se na osnovu ocene uticaja i nadzornog monitoringa, utvrdi da su u riziku da neće zadovoljavati ciljeve životne sredine iz čl. 4. Monitoring će se sprovoditi radi ocene veličine i uticaja svih značajnih pritisaka kojima su ta tela izložena i, tamo gde je potrebno, radi ocene promena u statusu tih tela usled primene programa mera. Monitoring će se sprovoditi sve dok ta područja ne zadovolje uslove iz zakonski propisanih zahteva u vezi voda, kojima su ustanovljeni ciljevi koje treba postići po čl. 4.

1.3.6. Standardi za monitoring elemenata kvaliteta

Metode upotrebljene za monitoring pojedinih tipova parametara biće prilagođene internacionalnim standardima navedenim u nastavku, ili drugim nacionalnim ili internacionalnim standardima koji će osiguravati ekvivalentan naučni kvalitet i kompatibilnost podataka.

Uzorkovanje makro-beskičmenjaka

ISO 5667-3:1995	Kvalitet vode-Uzorkovanje - Deo 3: Uputstva o čuvanju i postupanju s uzorcima
EN 27828:1994	Kvalitet vode-Metode biološkog uzorkovanja - Uputstva za uzorkovanje bentičkih makro-beskičmenjaka
EN 28265:199Q	Kvalitet vode-Metode biološkog uzorkovanja - Uputstva za upotrebu kvantitativnih uzoraka bentičkih makro beskičmenjaka na kamenom sedimentu u plitkim vodama
EN ISO 9391:1995	Kvalitet vode - Uzorkovanje makrobeskičmenjaka u dubokim vodama - Uputstva za korišćenje kolonizacije, kvalitativnih i kvantitativnih uzoraka
EN ISO 8689-1:1999	Biološka klasifikacija reka DEO I: Uputstvo za interpretaciju podataka o biološkom kvalitetu dobijenih praćenjem bentičkih makrobeskičmenjaka u tekućim vodama
EN ISO 8689-2:1999	Biološka klasifikacija reka DEO II: Uputstvo za prezentaciju podataka o biološkom kvalitetu dobijenih praćenjem bentičkih makrobeskičmenjaka u tekućim vodama.

Uzorkovanje makrofita

Relevantni CEN/ISO standardi kada budu doneti

Uzorkovanje riba

Relevantni CEN/ISO standardi kada budu doneti

Uzorkovanje diatoma

Relevantni CEN/ISO standardi kada budu doneti

Standardi za fizičko-hemijske pokazatelje

Bilo koji relevantni CEN/ISO standardi

Standardi za hidromorfološke pokazatelje

Bilo koji relevantni CEN/ISO standardi

1.4. Klasifikacija i prezentacija ekološkog statusa

1.4.1. Uporedivost rezultata biološkog monitoringa

- (i) Države članice će uspostaviti sisteme monitoringa radi procene vrednosti elemenata biološkog kvaliteta specificiranih za svaku kategoriju površinskih voda ili za značajno preoblikovana ili veštačka vodna tela. U primeni dole opisanog postupka na značajno preoblikovana ili veštačka vodna tela, reference za ekološki status tumače se kao reference za ekološki potencijal. Takvi sistemi monitoringa mogu koristiti pojedine vrste ili grupe vrsta koje su reprezentne za element kvaliteta u celini.
- (ii) Da bi se osigurala uporedivost takvih sistema monitoringa, primenjeni sistemi monitoringa u svakoj državi članici moraju biti kvalitativno uporedivi za potrebe klasifikacije ekološkog statusa. Oni će prikazivati odnos između vrednosti bioloških parametara opaženih u datom telu površinske vode i vrednosti tih pokazatelja u referentnim uslovima zadatim za to vodno telo. Razmera se izražava brojevanjem vrednostima od nula do jedan, pri čemu se visok ekološki status prikazuje brojkom bliskom broju jedan, a loše stanje brojkom blizu nule.
- (iii) Svaka država članica će za svaku kategoriju površinskih voda u svrhe monitoringa podeliti skalu ekološkog kvaliteta u pet klasa, kako je određeno u delu 1.4.2., rangirajući ih u rasponu od visokog do lošeg ekološkog statusa, kroz uvođenje numeričke vrednosti za svaku granicu između pojedinih klasa. Granična vrednost između visokog i dobrog statusa, kao i između dobrog i srednjeg statusa biće utvrđena dole opisanim postupkom interkalibracije.
- (iv) Komisija će olakšati postupak interkalibracije kako bi osigurala da granice između klasa budu određene saglasno normativnim definicijama iz dela 1.4.2. da bi bili uporedivi među državama članicama.
- (v) Komisija će olakšati razmenu informacija između država članica time što će rukovoditi identifikacijom obuhvata mernih mesta u svakom ekoregionu u Zajednici; ta merna mesta će formirati interkalibracionu mrežu. Mreža će se sastojati od mernih mesta odabranih iz skupa različitih tipova tela površinske vode prisutnih u svakom ekoregionu. Za svaki odabrani tip vodnog tela površinske vode, mreža će se sastojati od najmanje dva merna mesta koji odgovaraju granici između normativnih definicija visokog i dobrog statusa, i najmanje dva merna mesta koji odgovaraju granici između normativnih definicija dobrog i srednjeg statusa. Ta merna mesta će biti odabrana na osnovu stručnog suda zasnovanog na zajedničkim inspekcijama i svim ostalim dostupnim informacijama.

- (vi) Svaki monitoring u državi članici biće primenjen na merne tačke u interkalibracionoj mreži koje su u ekoregionu, i na tip vodnog tela površinske vode na koji će se sistem monitoringa primenjivati saglasno zahtevima iz ove Direktive. Rezultati te primene služiće za uspostavljanje numeričkih vrednosti za granice relevantnih klasa u svakom monitoring sistemu države članice.
- (vii) U roku od tri godine od stupanja na snagu ove Direktive, Komisija će pripremiti nacrt registra mernih mesta koji čine interkalibracionu mrežu, a koji se može prerađivati saglasno proceduri izloženoj u čl. 21. Komisija će u roku od četiri godine od stupanja na snagu Direktive uspostaviti i objaviti konačni registar mernih mesta.
- (viii) Komisija i države članice će okončati interkalibracioni postupak u roku od 18 meseci od dana objavljivanja konačnog registra.
- (ix) Komisija će u roku od šest meseci od kompletiranja postupka interkalibracije objaviti rezultate interkalibracije i vrednosti utvrđene za klasifikacije monitoring sistema u državama članicama,

1.4.2. Prezentacija rezultata monitoringa i klasifikacija ekološkog statusa i ekološkog potencijala

- (i) Za kategorije površinskih voda, klasifikacija ekološkog statusa vodnih tela površinskih voda biće predstavljena nižom od vrednosti rezultata biološkog i fizičko-hemijskog monitoringa za relevantne elemente kvaliteta klasifikovane prema prvoj koloni dole navedene tabele. Države članice će obezbediti karte svakog vodnog područja sa ilustracijom klasifikacije ekološkog statusa za svako vodno telo obojeno u skladu sa drugom kolonom tabele uspostavljene radi prikaza klasifikacije ekološkog statusa vodnog tela, koja se daje u nastavku:

Klasifikacija ekološkog statusa	Boja
Visok	Plava
Dobar	Zelena
Srednji	Žuta
Slab	Narandžasta
Loš	Crvena

- (ii) Za značajno preoblikovana ili veštačka vodna tela ekološki potencijal biće predstavljen nižom vrednosti rezultata biološkog i fizičko-hemijskog monitoringa za relevantne elemente kvaliteta klasifikovane prema prvoj koloni dole navedene tabele. Države članice pripremiće karte svih vodnih područja s klasifikacijom ekološkog potencijala svakog vodnog tela označenog bojama prema drugoj koloni tabele za

veštačka vodna tela, odnosno prema trećoj koloni za značajno preoblikovana vodna tela:

Klasifikacija ekološkog potencijala	Boja	
	Veštačka vodna tela	Značajno preoblikovana
Dobar i iznad	Jednake zelene i svetlosive pruge	Jednake zelene i tamnosive pruge
Srednji	Jednake žute i svetlosive pruge	Jednake žute i tamnosive pruge
Slab	Jednake oranž i svetlosive pruge	Jednake oranž i tamnosive pruge
Loš	Jednake crvene i svetlosive pruge	Jednake crvene i tamnosive pruge

- (iii) Države članice će, takođe, crnom tačkom na karti označiti ona vodna tela u kojima nije postignut dobar status ili dobar ekološki potencijal zbog nesaglasnosti sa jednim ili više standarda kvaliteta životne sredine određenih za ta vodna tela s obzirom na sintetička i nesintetička zagađenja (prema utvrđenom režimu uspostavljenom od strane dotične države članice).

1.4.3. Prezentacija rezultata monitoringa i klasifikacije hemijskog statusa

Kada neko vodno telo postigne saglasnost sa svim standardima kvaliteta utvrđenim Aneksom IX, čl. 16. i ostalom relevantnom regulativom Zajednice, registrovaće će da je postignut dobar hemijski status. U protivnom, izvestiće se da vodno telo nije postiglo dobar hemijski status.

Države članice će obezbediti karte svakog vodnog područja s prikazom hemijskog statusa svakog vodnog tela, obojenog u saglasnosti sa drugom kolonom tabele uspostavljene u nastavku radi prikaza klasifikacije hemijskog statusa vodnog tela:

Klasifikacija hemijskog statusa	Boja
Dobar	plava
Nepostignut dobar status	crvena

2. PODZEMNA VODA

2.1. Kvantitativni status podzemne vode

2.1.1. Parametar za klasifikaciju kvantitativnog statusa:

Režim nivoa podzemne vode

2.1.2. Definicija kvantitativnog statusa

Elementi	Dobar status
Nivo podzemne vode	<p>Nivo podzemne vode u telu podzemne vode je takav da se ne ugrožava raspoloživi resurs podzemne vode dugoročnim ujednačenim godišnjim zahvatanjem.</p> <p>Uz to, nivo podzemne vode nije podložan antropogenim promenama koje bi mogle dovesti do:</p> <ul style="list-style-type: none"> - neuspeha u postizanju ciljeva životne sredine iz čl. 4 za pridružene površinske vode, - značajnog pogoršanja u statusu takvih voda, - bilo kakve značajnije štete po kopnene ekosisteme zavisne od tela podzemne vode, <p>a promene smera toka usled promena nivoa mogu se povremeno pojaviti, ili kontinualno u prostorno ograničenom području, pri čemu se ne izaziva prodor slane vode ili drugih voda i ne opaža stalan i jasno identifikovan antropogeno indikovani trend u smeru toka koji može rezultirati takvim prodorima.</p>

2.2. Monitoring kvantitativnog statusa podzemne vode

2.2.1. Mreža monitoringa nivoa podzemne vode

Ťreba uspostaviti mrežu za monitoring podzemne vode u saglasnosti sa zahtevima iz čl. 7 i čl. 8. Mrežu treba postaviti tako da omogući pouzdanu ocenu kvantitativnog statusa svakog vodnog tela ili grupa tela podzemnih voda, uključujući i ocenu raspoloživog resursa podzemne vode. U planu upravljanja rečnim slivom države članice će obezbediti kartu ili karte mreže monitoringa podzemne vode.

2.2.2. Gustina mernih mesta

Mreža mora uključivati dovoljan broj reprezentativnih mernih tačaka za procenu nivoa podzemne vode u svakom vodnom telu ili grupi, vodeći računa o kratkoročnim i dugoročnim varijacijama u prihranjivanju, a naročito:

- za tela podzemne vode kod kojih je ustanovljen rizik da neće udovoljiti ciljevima životne sredine iz čl. 4, treba osigurati dovoljnu gustinu mernih mesta za ocenu uticaja na nivo podzemne vode mogućih zahvatanja i upuštanja
- za tela podzemne vode čiji tokovi prelaze granice država članica treba osigurati dovoljno mernih mesta za procenu smera i brzine toka podzemne vode preko granica države članice.

2.2.3. Učestalost monitoringa

Učestalost osmatranja mora biti dovoljna da omogućuje ocenu kvantitativnog statusa svakog tela ili grupe vodnih tela, uzimajući u obzir kratkoročne i dugoročne varijacije u prihranjivanju. Naročito:

- za tela podzemne vode kod kojih je, prema čl. 4, ustanovljen rizik da neće udovoljiti ciljevima životne sredine, treba osigurati dovoljnu učestalost merenja za ocenu uticaja na nivo podzemne vode mogućih zahvatanja i upuštanja,
- za tela podzemne vode čiji podzemni tokovi prelaze granice država članica treba osigurati dovoljnu učestalost merenja za procenu smera i brzine toka podzemne vode preko granica države članice.

2.2.4. Tumačenje i prezentacija kvantitativnog statusa podzemne vode

Rezultati dobijeni mrežom monitoringa podzemne vode koristiće se za ocenu kvantitativnog statusa tih voda. Prema poglavlju 2.5, države članice će pripremiti kartu rezultujuće ocene kvantitativnog statusa podzemne vode u bojama, saglasno sledećem načinu:

Dobar: zelena

Slab: crvena

2.3. Hemijski status podzemne vode

2.3.1. Parametri za određivanje hemijskog statusa podzemne vode

Elektroprovodljivost

Koncentracija zagađenja

2.3.2. Definicija dobrog hemijskog statusa podzemne vode

Elementi	Dobar status
Opšte	<p>hemijski sastav tela podzemne vode je takav da koncentracije zagađenja:</p> <ul style="list-style-type: none"> - prema specifikaciji niže, ne pokazuju efekte prodora slane vode ili drugih prodora, - ne prelaze granice standarda kvaliteta primenjivih po drugim važećim propisima Zajednice u skladu sa čl. 17 - nisu takve da bi mogle sprečiti postizanje ciljeva životne sredine postavljene u čl. 4 ni za pridružene površinske vode, niti bilo koje značajno smanjenje ekološkog ili hemijskog kvaliteta tih vodnih tela, kao ni značajnije štete po priobalne ekosisteme koji direktno zavise od dotičnih podzemnih voda.
Elektroprovodljivost	promene elektroprovodljivosti ne ukazuju na prodor slane vode ili drugog upada u telo podzemne vode

2.4. Monitoring hemijskog statusa podzemne vode

2.4.1. Mreža monitoringa podzemne vode

Mreža za monitoring podzemne vode uspostaviće se u skladu sa zahtevima iz čl. 7 i čl. 8. Mreža će biti postavljena tako da osigurava celovito i sveobuhvatno sagledavanje hemijskog statusa podzemne vode u svakom rečnom slivu i da detektuje prisustvo dugotrajnih antropološki indikovanih uzlaznih trendova u zagađivanjima.

Na osnovu karakterizacije i ocene uticaja, sprovedenih saglasno čl. 5 i Aneksu II, države članice će, za svako razdoblje za koje se primenjuje plan upravljanja rečnim slivom, ustanoviti program nadzornog monitoringa. Rezultati tog programa iskoristiće se za uspostavljanje programa operativnog monitoringa koji će se primenjivati u preostalom delu planskog razdoblja.

Procene nivoa pouzdanosti i preciznosti rezultata obezbeđenih primenom programa monitoringa biće dati u planu.

2.4.2. Nadzorni monitoring

Cilj

Nadzorni monitoring će se sprovoditi radi:

- dopunjavanja i vrednovanja postupka ocenjivanja uticaja,
- pribavljanja informacija za ocenu dugoročnih trendova i kao rezultat promena prirodnih uslova u toku antropogene aktivnosti.

Izbor mernih mesta

Izabraće se dovoljno mernih mesta za svako od sledećih:

- vodnih tela za koje je utvrđen rizik prema postupku karakterizacije preduzetim prema Aneksu II,
- vodnih tela koja prelaze granicu države članice.

Izbor parametara

Na svim izabranim telima podzemne vode treba pratiti sledeće ključne parametre:

- sadržaj kiseonika
- pH vrednost
- elektroprovodljivost
- nitrate
- amonijak

Na telima za koje je, saglasno Aneksu II, utvrđen značajan rizik da neće postići dobar status, treba, takođe, pratiti one parametre koji ukazuju na uticaj tih pritisaka.

Na prekograničnim vodnim telima treba pratiti i one parametre koji su relevantni za zaštitu svih upotreba vode putem korišćenja podzemne vode.

2.4.3. Operativni monitoring

Cilj

Operativni monitoring će se sprovoditi u periodima između programa nadzornog monitoringa radi:

- utvrđivanja hemijskog statusa svih tela podzemne vode ili grupa tela za koje je ustanovljen rizik,
- utvrđivanja prisustva dugoročnog antropogenog uzlaznog trenda u koncentraciji bilo kog zagađenja.

Izbor mernih mesta

Operativni monitoring će se sprovoditi na onim telima podzemne vode za koje je na osnovu ocene uticaja, sprovedene saglasno Aneksu II, i na onima na kojima je putem nadzornog monitoringa, ustanovljen rizik da neće postići ciljeve iz čl. 4. Izbor mernih mesta će se reflektovati i na procenu o tome koliko su podaci monitoringa sa dotičnog mernog mesta reprezentni za kvalitet relevantnog tela podzemne vode, odnosno grupe tela.

Učestalost monitoringa

Operativni monitoring sprovodiće se u periodu između programa nadzornog monitoringa, učestalošću dovoljnom za detekciju uticaja relevantnih pritisaka, ali najmanje jednom godišnje.

2.4.4. Utvrđivanje trendova zagađivanja

Države članice će koristiti podatke dobijene nadzornim i operativnim monitoringom za identifikaciju dugoročnih antropogenih uzlaznih trendova koncentracija zagađenja, kao i promena takvih trendova. Potrebno je utvrditi baznu godinu ili period od kojeg se počinje računati trend. Računanje trenda vrši se za jedno vodno telo podzemne vode ili, tamo gde odgovara, za grupu takvih tela. Promene trenda će se prikazati statistički, uz navođenje nivoa pouzdanosti.

2.4.5. Interpretacija i prezentacija hemijskog statusa podzemne vode

Pri ocenjivanju statusa, rezultati s pojedinih mernih mesta na jednom vodnom telu objediniće se za telo u celini. Ne prejudicirajući odredbe Direktive, za postizanje dobrog hemijskog statusa treba izračunati, za hemijske parametre za koje su postavljeni standardi kvaliteta životne sredine u propisima Zajednice:

- srednju vrednost rezultata monitoringa na svakom mernom mestu reprezentnom za telo podzemne vode ili grupe tela podzemne vode, i
- saglasno čl.17, ove srednje vrednosti će se koristiti za dokazivanje dobrog hemijskog statusa podzemne vode.

Prema poglavlju 2.5. države članice će pripremiti kartu hemijskog statusa podzemne vode obojenu kako je dole naznačeno:

Dobar: zelena

Slab: crvena

Države članice će, takođe, crnom tačkom označiti na karti ona tela podzemne vode koja su izložena značajnom i stalnom uzlaznom trendu koncentracija zagađenja usled uticaja ljudske aktivnosti. Pozitivne promene trenda označiće se na karti plavom tačkom.

2.5. Prezentacija statusa podzemne vode

Države članice će u svom planu upravljanja rečnim slivom priložiti kartu, na kojoj će za svako vodno telo podzemne vode ili za grupu takvih tela, biti prikazani i njihov kvantitativan i kvalitativan status, s oznakama u boji, saglasno poglavljima 2.2.4. i 2.4.5. Države članice mogu odlučiti da ne prilože posebne karte prema poglavljima 2.2.4. i 2.4.5., ali će, u tom slučaju morati, u

skladu sa zahtevima iz poglavlja 2.4.5., na karti označiti ona tela podzemne vode koja su subjekt značajnog i upornog uzlaznog trenda koncentracije bilo kog zagađenja ili promena takvog trenda.

ANEKS VI

LISTE MERA KOJE TREBA UKLJUČITI U PROGRAME MERA

DEO A

Mere zahtevane prema sledećim direktivama:

- (i) Direktiva o vodi za kupanje (76/160/EEC);
- (ii) Direktiva o pticama (79/409/EEC)⁽¹⁾;
- (iii) Direktiva o vodi za piće (80/778/EEC) dopunjena Direktivom (98/83/EC);
- (iv) Direktiva o velikim akcidentima (Seveso) (96/82/EC)⁽²⁾;
- (v) Direktiva o oceni uticaja na životnu sredinu (85/337/EEC)⁽³⁾;
- (vi) Direktiva o kanalizacionom mulju (86/278/EEC)⁽⁴⁾;
- (vii) Direktiva o prečišćavanju urbanih otpadnih voda (91/271/EEC);
- (viii) Direktiva o proizvodima za zaštitu biljaka (91/414/EEC);
- (ix) Direktiva o nitratima (91/676/EEC);
- (x) Direktiva o staništima (92/43/EEC)⁽⁵⁾;
- (xi) Direktiva o integralnom sprečavanju zagađivanja (96/61/EC).

DEO B

U nastavku se daje lista dopunskih mera koje države članice mogu da odaberu i usvoje u bilo kom vodnom području, kao deo programa mera zahtevanih članom 11 (4):

- (i) zakonski instrumenti
- (ii) upravni instrumenti
- (iii) ekonomski ili fiskalni instrumenti
- (iv) dogovoreni sporazumi o životnoj sredini
- (v) kontrole ispuštanja
- (vi) kodeksi dobre prakse
- (vii) obnova i ponovno stvaranje močvarnih područja
- (viii) kontrola zahvatanja vode
- (ix) mere za usklađivanje zahteva u vodi, između ostalog promocija adaptivne poljoprivredne proizvodnje, u područjima zahvaćenim sušom, npr. kulture koje zahtevaju malo vode
- (x) efikasnost i mere recirkulacije, između ostalog primena efikasnih tehnologija u industriji i tehnika navodnjavanja koje štede vodu
- (xi) građevinski projekti
- (xii) instalacije za desalinizaciju
- (xiii) projekti obnove
- (xiv) veštačko prihranjivanje akvifera
- (xv) projekti edukacije
- (xvi) istraživački, razvojni i demonstracioni projekti
- (xvii) druge relevantne mere

⁽¹⁾ OJ L 103, 25. 4. 1979., str. 1.

⁽²⁾ OJ L 10, 14. 1. 1997., str. 13.

⁽³⁾ OJ L 175, 5. 7. 1985., str. 40. Direktiva dopunjena Direktivom 97/11/EC (OJ L 73, 14. 3. 1997., str. 5).

⁽⁴⁾ OJ L 181, 8. 7. 1986., str. 6.

⁽⁵⁾ OJ L 206, 22. 7. 1992., str. 7.

ANEKS VII

PLANOVI UPRAVLJANJA REČNIM SLIVOVIMA

A. Planovi upravljanja rečnim slivovima obuhvataće sledeće elemente:

1. generalni opis karakteristika vodnog područja, saglasno čl. 5 i Aneksu II. On će sadržati:
  - 1.1. Za površinske vode:
    - kartiranje položaja i granica vodnih tela,
    - kartiranje ekoregiona i tipova vodnih tela površinskih voda u slivu,
    - identifikaciju referentnih uslova za tipove vodnih tela površinskih voda;
  - 1.2. Za podzemne vode:
    - kartiranje položaja i granica vodnih tela podzemne vode;
2. sažeti prikaz svih značajnih pritisaka i uticaja ljudske aktivnosti na status površinske i podzemne vode, uključujući:
  - ocenu zagađivanja od koncentrisanih izvora,
  - ocenu zagađivanja od rasutih zagađenja, uključujući i pregled korišćenja zemljišta,
  - ocenu pritisaka na kvantitativan status voda, uključujući i zahvatanja,
  - analize ostalih uticaja ljudske aktivnosti na status vode;
3. identifikaciju i izradu karte zaštićenih područja, saglasno čl. 6 i Aneksu IV;
4. kartu mreža monitoringa uspostavljenih radi primene čl. 8 i Aneksa V, kao i prezentaciju, u obliku karte, rezultata programa monitoringa sprovedenih prema tim odredbama, a radi definisanja statusa:
  - 4.1. površinske vode (ekološki i hemijski);
  - 4.2. podzemne vode (hemijski i kvantitativni);
  - 4.3. zaštićenih područja;
5. listu ciljeva životne sredine, uspostavljenih članom 4, za površinske i podzemne vode i zaštićena područja, uključujući i posebno navedene slučajeve u kojima je primenjen čl. 4 (4), (5), (6) i (7), kao i odgovarajuće informacije zahtevane tim članom;
6. pregled ekonomskih analiza korišćenja voda, prema zahtevima čl. 5 i Aneksa III.;
7. prikaz programa mera usvojenih prema čl. 11, uključujući i načine za dostizanje ciljeva uspostavljenih članom 4:
  - 7.1. rezime zahtevanih mera za implementaciju propisa Zajednice radi zaštite voda;
  - 7.2. izveštaj o praktičnim koracima i merama preduzetim radi primene načela povraćaja troškova korišćenja vode saglasno čl. 9;
  - 7.3. rezime mera preduzetih radi ispunjenja zahteva iz čl. 7;
  - 7.4. rezime kontrole zahvatanja i akumulisanja vode, uključujući i osvrt na registre i navođenje slučajeva u kojima su načinjeni izuzeci prema čl. 11 (3) (e)
  - 7.5. rezime kontrola uspostavljenih za koncentrisane ispuste i druge aktivnosti koje utiču na status vode, u skladu sa odredbama čl. 11 (3) (g) i 11 (3) (i);

- 7.6. navođenje slučajeva u kojima je dopušteno direktno ispuštanje u podzemnu vodu u skladu sa čl. 11 (3) (j);
  - 7.7. rezime mera preduzetih u skladu sa čl. 16 u vezi sa prioriternim supstancama;
  - 7.8. rezime mera preduzetih radi sprečavanja ili umanjenja uticaja akcidentnih zagađenja;
  - 7.9. rezime mera preduzetih po čl. 11 (5) za vodna tela za koja je malo verovatno da će postići ciljeve iz čl. 4;
  - 7.10. detalje dopunskih mera koje su identifikovane kao neophodne radi postizanja uspostavljenih ciljeva životne sredine;
  - 7.11. detalje mera preduzetih da bi se izbeglo uvećanje zagađivanja mora u skladu sa čl.11(6);
8. registar svih drugih detaljnijih programa i planova upravljanja vodnim područjem koji se odnose na određene podslivove, sektore ili tipove voda, zajedno sa rezimeima njihovih sadržaja;
  9. rezime o preduzetim merama u vezi informisanja i konsultovanja javnosti, njihovim rezultatima i promenama plana koje su iz toga proistekle;
  10. listu nadležnih organizacija, saglasno Aneksu I;
  11. kontakte i postupke za pribavljanje bazne dokumentacije i informacija prema čl. 14 (1), a naročito detalja o kontrolnim merama usvojenim u skladu sa čl. 11 (3) (g) i 11 (3) (i) kao i o aktuelnim podacima monitoringa, prikupljenim u skladu sa čl. 8 i Aneksom V.

B. Prvo ažuriranje plana upravljanja rečnim slivom, kao i sva sledeća ažuriranja sadržaće još i sledeće:

1. rezime svih izmena i dopuna od objavljivanja prethodnog plana upravljanja rečnim slivom, uključujući i rezime revizija koje treba izvršiti prema čl. 4 (4), (5), (6) i (7);
2. procenu napretka u postizanju ciljeva životne sredine, uključujući i prezentaciju na karti rezultata monitoringa za prethodni planski period, kao i objašnjenja za svaki od ciljeva životne sredine koji nije dostignut;
3. rezime i objašnjenje svih mera predviđenih u prethodnom planu upravljanja rečnim slivom, a koje nisu preduzete;
4. rezime svih dopunskih mera prema čl.11 (5) donetih u međuvremenu od objavljivanja prethodnog plana upravljanja rečnim slivom.

ANEKS VIII

INDIKATIVNA LISTA GLAVNIH ZAGAĐENJA

1. Organo - halogena jedinjenja i supstance koje mogu formirati takva jedinjenja u vodenoj sredini.
2. Organofosforna jedinjenja.
3. Organokalajna jedinjenja.
4. Supstance i preparati, ili produkti njihovog raspadanja, za koje je dokazano da imaju kancerogena ili mutagena svojstva, ili svojstva koja mogu uticati na steroidogenetske, tiroidne, reproduktivne i druge endokrine funkcije u vodenoj sredini ili putem nje.
5. Postojani ugljovodonici i perzistentne i bioakumulativne otrovne supstance.
6. Cijanidi.
7. Metali i njihova jedinjenja.
8. Arsen i njegova jedinjenja.
9. Biocidi i proizvodi za zaštitu biljaka.
10. Suspendovane materije.
11. Supstance koje doprinose eutrofikaciji (naročito nitrati i fosfati).
12. Supstance koje nepovoljno utiču na režim kiseonika (i mogu biti merene korišćenjem parametara kao što su BPK, HPK itd.).

ANEKS IX

EMISIONE GRANIČNE VREDNOSTI I STANDARDI KVALITETA ŽIVOTNE SREDINE

"Granične vrednosti" i "ciljevi kvaliteta", ustanovljeni poddirektivama Direktive 76/464/EEC, smatraće se za potrebe ove Direktive, emisionim graničnim vrednostima i standardima kvaliteta životne sredine. Oni su ustanovljeni u sledećim direktivama:

- (i) Direktiva o ispuštanju žive (82/176/EEC) ⁽¹⁾;
- (ii) Direktiva o ispuštanju kadmija (83/513/EEC) ⁽²⁾;
- (iii) Direktiva o živi (84/156/EEC) ⁽³⁾;
- (iv) Direktiva o ispuštanju heksahlorcikloheksana (84/491/EEC) ⁽⁴⁾;
- (v) Direktiva o ispuštanju opasnih supstanci (86/280/EEC) ⁽⁵⁾.

⁽¹⁾ OJ No L 81, 27. 3. 1982. str. 29.

⁽²⁾ OJ No L 291, 24. 10. 1983. str. 1.

⁽³⁾ OJ No L 74, 17. 3. 1984. str. 49.

⁽⁴⁾ OJ No L 274, 17. 10. 1984. str. 11.

⁽⁵⁾ OJ No L 181, 4. 7. 1986. str. 16.

ANEKS X

PRIORITETNE SUPSTANCE

*****

prim.autora.: Lista prioritetnih supstanci usvojena je Odlukom br. 2455/EC Evropskog Parlamenta i Saveta od 20.11.2001.god. o utvrđivanju liste prioritetnih supstanci u oblasti politike voda (OJ L 331, 15.12.2001., str.1). Time je izvršena popuna Aneksa X. Ova Lista je zamenila Listu supstanci iz Saopštenja Komisije Savetu od 22. juna 1982 o opasnim materijama za uključenje na Listu I Direktive 76/464/EEC. U nastavku se prezentira Lista koja od 20.11.2001. čini Aneks X.

LISTA PRIORITETNIH SUPSTANCI U OBLASTI POLITIKE VODA (*)

	CAS broj ⁽¹⁾	EU broj ⁽²⁾	Ime prioritetne supstance	Identifikovana kao prioritarna hazardna supstanca
(1)	15972-60-8	240-110-8	Alahlor	
(2)	120-12-7	204-371-1	Antracen	(X) (**)
(3)	1912-24-9	217-617-8	Atrazin	(X) (***)
(4)	71-43-2	200-753-7	Benzol	
(5)	nije primenjen	nije primenjen	Bromovani difeniletri(**)	(X) (***)
(6)	7440-43-2	231-152-8	Kadmijum i njegova jedinjenja	X
(7)	85535-84-8	287-476-5	C ₁₀₋₁₃ -hloroalkani(**)	X
(8)	470-90-6	207-432-0	Hlorfenvinfos	
(9)	2921-88-2	220-864-4	Hlorpyrifos	(X) (***)
(10)	107-06-2	203-458-1	1,2-dihloretan	
(11)	75-09-2	200-838-9	Dihlormetan	
(12)	117-81-7	204-211-0	Di(2-etilheksil)ftalat (DEHP)	(X) (***)
(13)	330-54-1	206-354-4	Diuron	(X) (***)
(14)	115-29-7	204-079-4	Endosulfan	(X) (***)
	959-98-8	nije primenjen	(alfa-endosulfan)	
(15)	206-44-0	205-912-4	Fluoranten(****)	
(16)	118-74-1	204-273-9	Heksahlorbenzol	X
(!7)	87-68-3	201-765-5	Heksahlorbutadien	X
(18)	608-73-1	210-158-9	Heksahlorcikloheksan	X
	58-89-9	200-401-2	(gama-izomer, Lindan)	
(19)	34123-59-6	251-835-4	Izoproturon	(X) (***)
(20)	7439-92-1	231-100-4	Olovo i njegova jedinjenja	(X) (***)
(21)	7439-97-6	231-106-7	Živa i njena jedinjenja	X
(22)	91-20-3	202-049-5	Naftalen	(X) (***)

(23)	7440-02-0	231-111-4	Nikl i njegova jedinjenja	
(24)	25154-52-3	246-672-0	Nonilfenoli	X
	104-40-5	217-302-5	(4-(para)-nonilfenol)	
(25)	1806-26-4	nije primenjen	Oktilfenoli	(X) (***)
	140-66-9	210-172-5	(para-terc-oktilfenol)	
(26)	608-93-5	201-778-6	Pentahlorbenzol	X
(27)	87-86-5	nije primenjen	Pentahlorfenol	(X) (***)
(28)	nije primenjen	nije primenjen	Poliaromatični ugljovodonici	X
	50-32-8	200-028-5	(Benzo(a)piren)	
	205-99-2	205-911-9	(Benzo(b)fluoranten	
	191-24-2	205-883-8	(Benzo(g,h,i)perilen)	
	207-08-9	205-916-6	Benzo(k)fluoranten	
	193-39-5	205-893-2	(Indeno(1,2,3-cd)piren)	
(29)	122-34-9	204-535-2	Simazin	(X) (***)
(30)	688-73-3	211-704-4	Tributilkalajna jedinjenja	X
	36643-28-4	nije primenjen	(Tributilkalaj-katjon)	
(31)	12002-48-1	234-413-4	Trihlorbenzoli	(X) (***)
	120-82-1	204-428-0	(1,2,4-tri hlorbenzol)	
(32)	67-66-3	200-663-8	Trihlormetan (Hloroform)	
(33)	1582-09-8	216-428-8	Trifluralin	(X) (***)

(*) Za odabranu grupu supstanci, tipični pojedinačni reprezentivi su navedeni kao indikativni parametri (u zagradi i bez broja). Kontrola će biti usmerena na ove pojedinačne supstance, bez zanemarivanja uključenja drugih pojedinačnih predstavnika, gde je pogodno.

(**) Ove grupe supstanci obično sadrže znatan broj pojedinačnih jedinjenja. Za sada, odgovarajući indikativni parametri se ne mogu dati.

(***) Ova prioritarna supstanca je predmet razmatranja za identifikaciju kao moguće »prioritetne hazardne supstance«. Komisija će predložiti konačnu klasifikaciju, ne kasnije od 12 meseci od usvajanja ove liste.

(****) Samo pentabrombifeniletar

(*****) Fluoranten je na listi kao indikator drugih, opasnijih poliaromatičnih ugljovodonika.

⁽¹⁾ CAS: Chemical Abstract Services

⁽²⁾ EU-number: European Inventory of Existing Commercial Chemical Substances (EINECS) ili European List of Notified Chemical Substances (ELNCS)